

TEST: 0711#01#Q15#01 300 DÜNYA İQTİSADİYYATININ TARİXİ ƏYANI

1. Sual: «İndustrial cəmiyyət» terminini elmi ədəbiyyata aşağıdakı tədqiqatçılardan hansıları gətirmişdir

- ☐ U.Rastou və O.Toffler
 - ☐ O.Kont və O.Toffler
 - ☒ **O.Kont və Q.Spenser**
 - ☐ D.Bell və Ş.Monteskie
-

2. Sual: «Postindustrial cəmiyyət» terminini elmi ədəbiyyata aşağıdakı tədqiqatçılardan hansı gətirmişdir

- ☐ U.Rastou
 - ☐ O.Toffler
 - ☐ O.Kont
 - ☒ **D.Bell**
-

3. Sual: «Lokal sivilizasiyalar» nəzəriyyəsi aşağıdakı tədqiqatçılardan hansına məxsusdur

- ☒ **A.Toynbi**
 - ☐ O.Toffler
 - ☐ Q.Spenser
 - ☐ D.Bell
-

4. Sual: «Xətti tarix» nəzəriyyəsi aşağıdakı tədqiqatçılardan hansına məxsusdur

- ☐ A.Toynbi
- ☐ O.Toffler
- ☒ **K.Yaspersin**
- ☐ D.Bell

-
5. Sual: Sivilizasiyalı yanaşmanın tarixi dövrlənmə metodu kimi çatışmayan cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1.Tarixin “bəşəriləşdirilməsi”. İnsan – tarixin əvvəli və sonudur 2.Sivilizasiyalar arasındakı əlaqə nəzərə alınmır 3.Sivilizasiyaların tipologiya kriteriyalarının amorfliyi 4.Tarixi çoxvariantlı və çoxxətli proses kimi nəzərdən keçirir. 5.Təkrarlanma fenomeninə heç bir şərh verilmir

☐ 1, 3

☐ 3, 4

☐ 2, 5

☐ 1, 4

6. Sual: Tarixi dövrlənmənin sivilizasiya nəzəriyyəsinə görə

☐ İctimai həyatın əsasını az və ya çox dərəcədə bir-birindən təcrid olunmamış “mədəni-tarixi tiplər” təşkil edir

☐ **İctimai həyatın əsasını az və ya çox dərəcədə bir-birindən təcrid olunmuş “mədəni-tarixi tiplər” yaxud öz inkişafında bir sıra ardıcıl mərhələlərdən keçən “sivilizasiya” təşkil edir.**

☐ İstehsal vasitələri, bölgü, mübadilə və maddi nemətlərin istehlakı təşkil edir

☐ İdeoloji, siyasi, hüquqi və dini münasibətləri təşkil edir

7. Sual: «Sivilizasiya – xalqlar və regionlarda mədəniyyətin inkişafının müəyyən pilləsidir» yanaşması aşağıdakı tədqiqatçılardan kimə məxsusdur

☐ **A.Toynbi və P.Sorokin**

☐ K.Yaspersin və D.Bell

☐ L.Morqan və F.Engels

☐ A.Toynbi və F.Engels

8. Sual: «Sivilizasiya – ictimai inkişafın barbarlıqdan sonra gələn pilləsidir» yanaşması aşağıdakı tədqiqatçılardan kimə məxsusdur

☐ A.Toynbi və P.Sorokin

- ☐ K.Yaspersin və D.Bell
 - ☐ **L.Morqan və F.Engels**
 - ☐ [yeni cavab]
-

9. Sual: Lokal sivilizasiya nəzəriyyəsinin əsas zəif cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar

- ☐ **Ayrı-ayrı sivilizasiyaların yaranması və süqutu səbəbləri müxtəlifdir**
 - ☐ Regional səpgidə baş vermiş hadisələr özünü hər zaman doğrultmur
 - ☐ Ayrı-ayrı sivilizasiyalar mövcudluq dövrü eyniləşdirilir
 - ☐ Hec biri
-

10. Sual: İndustrial sivilizasiya dövrü hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir.

- ☐ **XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri**
 - ☐ VI-XIII əsrlər
 - ☐ XV-XVI əsrlər
 - ☐ XVIII əsr
-

11. Sual: İlk feodalizm sivilizasiyası dövrü hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- ☐ **VI-XIII əsrlər**
 - ☐ XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri
 - ☐ XI-XIII əsrlər
 - ☐ V-VI
-

12. Sual: Postindustrial sivilizasiya dövrü hansı tarixi dövrü əhatə etməkdədir

- ☐ XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri
- ☐ **XX əsrin 80-ci illəri – XXI əsrin 10-cu illəri**

☐ XV-XVI əsrlər

☐ XVIII əsr

13. Sual: İqtisadiyyatın tarixi dövrlənməsi hansı supertsiklləri əhatə etməkdədir

☐ Qədim dünya və orta əsrlər dövrü

☐ Qədim dünya orta əsrlər və feodalizm dövrü

☒ **Qədim dünya, indisturial və postindisturial era**

☐ Indisturial era

14. Sual: Modernist yanaşma tarixi dövrlənmədə neçə mərhələni özündə ehtiva etməkdədir

☐ 3

☐ 5

☐ 4

☐ 6

15. Sual: Modernist yanaşmaya görə tarixi dövrlənmənin mərhələləri ardıcılığı aşağıdakılardan hansıdır

☒ **İbtidai (tarixəqədrki) dövr, industrializmə qədərki dövr, industrial dövr və postindustrial dövr**

☐ İndustrializmə qədərki dövr, industrial dövr və postindustrial dövr

☐ İbtidai (tarixəqədrki) dövr, industrial dövr və postindustrial dövr

☐ İbtidai (tarixəqədrki) dövr, industrializmə qədərki dövr, industrial dövr

16. Sual: Modernləşmənin birinci dalğası aşağıdakılardan hansı kimi xarakterizə edilir

☒ **Qərbi Avropanı əhatə edir (XVI – XIX əsrlər)**

☐ Şərqi və Cənubi Avropada, Rusiya, Yaponiya və Türkiyədə baş vermişdir

- ☐ Asiya, Afrika və Latin Amerikasını əhatə etmişdir
 - ☐ Hindistan və Çini əhatə etmişdir (XX əsrin əvvəllərində)
-

17. Sual: Modernləşmənin ikinci dalğası aşağıdakılardan hansı kimi xarakterizə edilir

- ☐ Qərbi Avropanı əhatə edir (XVI – XIX əsrlər)
 - ☒ **Şərqi və Cənubi Avropada, Rusiya, Yaponiya və Türkiyədə baş vermişdir**
 - ☐ Asiya, Afrika və Latin Amerikasını əhatə etmişdir
 - ☐ Hindistan və Çini əhatə etmişdir (XX əsrin əvvəllərində)
-

18. Sual: Modernləşmənin üçüncü dalğası aşağıdakılardan hansı kimi xarakterizə edilir

- ☐ Qərbi Avropanı əhatə edir (XVI – XIX əsrlər)
 - ☐ Şərqi və Cənubi Avropada, Rusiya, Yaponiya və Türkiyədə baş vermişdir
 - ☒ **Asiya, Afrika və Latin Amerikasını əhatə etmişdir**
 - ☐ Hindistan və Çini əhatə etmişdir (XX əsrin əvvəllərində)
-

19. Sual: İlkin modernləşmə dedikdə aşağıdakılardan hansı başa düşülür

- ☒ **Ənənvi cəmiyyətdən indistrializmə keçid**
 - ☐ Ənənəvi cəmiyyətdən feodalizmə keçid
 - ☐ İndistrial cəmiyyətdən postindustrializmə keçid
 - ☐ Ənənəvi cəmiyyətdən postindistrualizmə keçid
-

20. Sual: Dünya sistem yanaşması aşağıdakı hansı nəzəriyyələrin sintezi kimi formalaşmışdır

- ☒ **F.Brodelin “geotarix” nəzəriyyəsi və “Annallar” məktəbinin nəzəri irsi**
- ☐ A.Toynbi və P.Sorokinin nəzəriyyələri
- ☐ K.Yaspersin və D.Bellinin nəzəriyyələri

☐ Heç biri

21. Sual: Dünya iqtisadiyyatının tarixində mədəni təkamüldə iki mərhələ: “primitiv” cəmiyyət və sivilizasiya bölgüsünü hansı tədqiqatçı tədqiq etmişdir

☐ A.Toynbi

☐ O.Toffler

☒ L.Uayt

☐ D.Bell

22. Sual: Neoevolusionizmin (Yeni təkamül nəzəriyyəsi) əsas etibarilə hansı prinsipdən çıxış etmişdir

☒ Bir xəttlilik prinsipindən

☐ Çoxspektrlilik prinsipi

☐ Mərkəzçilik prinsipi

☐ Heç biri

23. Sual: Tarixi dövrlənmə ilə əlaqədar nəzəriyyələrdə çoxxətli yanaşma ideyasına ilk dəfə aşağıdakılardan hansı tədqiqatçı müraciət etmişdir

☐ A.Toynbi

☐ O.Toffler

☒ Ş.Monteskye

☐ D.Bell

24. Sual: Tarixi prosesin ilk ciddi dövrlənməsi hansı mütəxəssisin konsepsiyasında öz əksini tapmışdır

☐ A.Toynbi

☐ O.Toffler

☐ **L.Morqan**

☐ D.Bell

25. Sual: “Postindustrial cəmiyyət” nəzəriyyəsini aşağıdakı tədqiqatçılardan hansı irəli sürmüşdür

☐ A.Toynbi

☐ O.Toffler

☐ **D. Bell**

☐ D. Rikardo

26. Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin hansı tipi mövcud deyildir

☐ İndustrializmə qədərki tip

☐ İndustrial tip

☐ Postindustrial tip

☐ **Sosial demokratik tip**

27. Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin industrializmə qədərki tipinin coğrafiyasına aid deyil

☐ Afrika

☐ Latın Amerikası

☐ Cənubi Asiya

☐ **Şərqi avropa**

28. Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin industrial tipinin coğrafiyasına aid deyil

☐ Avropa

- ☐ Keçmiş sovet respublikaları
 - ☐ Yaponiya
 - ☐ **Braziliya**
-

29. Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin postindustrial tipinin coğrafiyasına aiddir

- ☐ Avropa
 - ☐ Keçmiş sovet respublikaları
 - ☐ Meksika
 - ☐ **ABŞ**
-

30. Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin industrializmə qədərki tipinin xarakterinə aid deyil

- ☐ Əkinçilik
 - ☐ Heyvandarlıq
 - ☐ Balıqçılıq
 - ☐ **Maşınqayırma**
-

31. Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin industrializmə qədərki tipinin xarakterinə aiddir

- ☐ Əkinçilik
 - ☐ Heyvandarlıq
 - ☐ Balıqçılıq
 - ☐ **Kütləvi istehlak mallarının istehsalı**
-

32. Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin postindustrial tipinin xarakterinə aiddir

- ☐ Əkinçilik
 - ☐ **Xidmət istehsalı**
 - ☐ Balıqçılıq
 - ☐ Kütləvi istehlak mallarının istehsalı
-

33. Sual: Tarixi dövrlənmənin futuroloji konsepsiyasının əsas tərəfdarları aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ A.Toynbi və P.Sorokin
 - ☐ K.Yaspersin və D.Bell
 - ☐ **O.Flextkeym və D.Medous**
 - ☐ A.Toynbi və F.Engels
-

34. Sual: İctimai inkişafın gələcək modellərinin hazırlanması ilə məşğul olan elm sahəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Geoiqtisadiyyat
 - ☐ Arxeologiya
 - ☐ Geosiyasət
 - ☐ **Futurologiya**
-

35. Sual: Proqnozların xarakterindən asılı olaraq futuroloqlar əsas etibarilə hansı qruplara bölünür

- ☐ Praqmatiklər
 - ☐ Demokratik və liberallar
 - ☐ Konservatlar
 - ☐ **Optimist və pessemistlər**
-

36. Sual: Tarixi dövrlənmənin futuroloji interpretasiyasının optimist tədqiqatçıları

aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ A.Toynbi və P.Sorokin
 - ☐ K.Yaspersin və D.Bell
 - ☒ **A.Viner və Q.Kan**
 - ☐ A.Toynbi və F.Engels
-

37. Sual: Tarixi dövrlənmənin futuroloji interpretasiyasının pessimist tədqiqatçıları aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ A.Toynbi və P.Sorokin
 - ☒ **D.Medous və D.Forrester**
 - ☐ A.Viner və Q.Kan
 - ☐ A.Toynbi və F.Engels
-

38. Sual: Tarixi dövrlənmənin futuroloji interpretasiyasının pessimist tədqiqatçılarının əsas sloganı aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Gələcək qısa müddətli gələ bilər
 - ☒ **Gələcək gəlməyə bilər**
 - ☐ Gələcək zəif inkişaf dinamikası ilə gələ bilər
 - ☐ Heç biri
-

39. Sual: Aşağıdakılardan hansı futuroloji modellərə aid deyildir

- ☐ Sosio-mədəni proqnozlar
 - ☐ Demografik proqnozlar
 - ☐ Energetik proqnozlar
 - ☒ **Mədəni proqnozlar**
-

40. Sual: Tarixi dövrlənmənin riyazi modellərinin əsas tədqiqatçıları aşağıdakılardan

hansılardır

- ☐ A.Toynbi və P.Sorokin
 - ☐ D.Medous və D.Forrester
 - ☐ A.Viner və Q.Kan
 - ☒ **A.Panov və S. KApista**
-

41. Sual: Ən qədim dünyanın iqtisadi tarixinin xaranoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
 - ☐ b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
 - ☒ **İnsanın meydana gəldiyi dövrdən tutmuş b.e.ə. V minilliyə qədər**
 - ☐ Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü dövrü
-

42. Sual: Dünya iqtisadiyyatının ən qədim dövrü neçə mərhələyə bölünür

- ☐ 6
 - ☒ **2**
 - ☐ 4
 - ☐ 5
-

43. Sual: Dünya iqtisadiyyatının ən qədim dövrünün əsas mərhələləri aşağıdakılardan hansılardır 1.Tarixəqədərki və cəmiyyətəqədərki dövr (1.6-0.04 mln il b.e.ə). 2.“Mənimsəmə” iqtisadiyyatının qərarlaşmadığı dövr (400-12 min il b.e.ə.) 3.İnformasiya iqtisadiyyatının qərarlaşdığı dövr (XX-XXI əsrlər) 4.Xidmət iqtisadiyyatının formalaşdığı tarixi dövr (XX əsrlərdən bu günə qədər)

- ☒ **1, 2**
- ☐ 2, 4
- ☐ 3, 4
- ☐ 2, 3

44. Sual: Tarixəqədərki və cəmiyyətdəqədərki dövr aşağıdakılardan hansı xronoloji intervalı əhatə etmişdir

- ☐ b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- ☐ b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- ☐ İnsanın meydana gəldiyi dövrdən tutmuş b.e.ə. V minilliyə qədər
- ☐ **1.6-0.04 mln il əvvəl**

45. Sual: Tarixəqədərki tarix: geoxronologiyasına görə palezoy erasında yaranmışdır

- ☐ **Balıqlar, həşəratlar, sürünənlər və bitlikər**
- ☐ Sadə orqanizmlər, molyusklar
- ☐ İlk insanlar
- ☐ Heç biri

46. Sual: Tarixəqədərki tarix: geoxronologiyasına görə insan erasında yaranmışdır

- ☐ Balıqlar, həşəratlar, sürünənlər və bitlikər
- ☐ Sadə orqanizmlər, molyusklar
- ☐ **Üzvi həyatın müasir formaları. Neantroplar**
- ☐ Heç biri

47. Sual: İbtidai icma dövrünün əsas xarakteristikası aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Bu dövr dövlətin meydana gəlməsi dövründən başlamışdır
 - ☐ Bu dövr insanın yarandığı dövrə qədər olan dövrdür
 - ☐ **Bu dövr insanın yaranmasından başlayıb sinifli cəmiyyətin – dövlətin meydana gəlməsinə qədər davam etmişdir.**
 - ☐ Heç biri
-

48. Sual: İbtidai icma dövrünün – “mənimsəmə” iqtisadiyyatının əsas xarakterik cəhətlərinə aşağıdakılar hansıları aiddir 1.Məhsuldar qüvvələrin ifrat aşağı səviyyəliliyi və ifrat ləngliklə təkmilləşməsi; 2.Təbii resursların və istehsalın nəticələrinin kollektiv sürətdə mənimsənilməsi; 3.Bərabər bölgü, sosial bərabərlik; 4.Cəmiyyətin ifrat aşağı səviyyəli inkişafı; 5.Xüsusi mülkiyyət və dövlətin yoxluğu.

- ☐ 1, 2, 3
- ☐ 2, 4, 5
- ☐ 3, 4, 5
- ☒ **Hamısı**

49. Sual: “Mənimsəmə” iqtisadiyyatın ərazi strukturunun əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ İkimərkəzçilik (şərq və qərb)
- ☐ Təkmərkəzçilik
- ☒ **Polisentrizmdir (çox mərkəzçilik).**
- ☐ Heç biri

50. Sual: İbtidai dövrün, ibtidai icmanın dağılmağa başladığı zamanı adətən hansı era ilə bağlayırlar

- ☐ Daş erası
- ☒ **Metal erası**
- ☐ Dəmir erası
- ☐ Heç biri

51. Sual: Eneolit – mis-daş əsrinin (6 min il b.e.ə.) əsas xarakterik cəhəti kimi aşağıdakılardan hansı çıxış etmişdir

- ☐ Daş əmək alətlərinin yaranması
- ☒ **Mis əmək alətlərinin yaranması**

- ☐ Dəmir əmək alətlərinin yaranması
 - ☐ Heç biri
-

52. Sual: Tunc əsri hansı xronoloji dövrü əhatə etmişdir.

- ☐ Avropada – 5 min il, Asiyada – IV-VII min il b.e.ə.
 - ☐ **Avropada – 3 min il, Asiyada – IV-III min il b.e.ə.**
 - ☐ Avropada – 2 min il, Asiyada – IV-V min il b.e.ə.
 - ☐ Heç biri
-

53. Sual: Tunc əsri dövründə tunc əmək alətlərinin yayılması hansı mühüm hadisə ilə xarakterizə olunur

- ☐ Daş əmək alətlərinin yaranması ilə
 - ☐ **İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsi ilə**
 - ☐ Dəmir əmək alətlərinin yaranması ilə
 - ☐ Heç biri
-

54. Sual: Dəmir əsri hansı xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ Avropada – 5 min il, Asiyada – IV-VII min il b.e.ə.
 - ☐ **3 min il b.e.ə.**
 - ☐ Avropada – 2 min il, Asiyada – IV-V min il b.e.ə.
 - ☐ Heç biri
-

55. Sual: Dəmir əsri dövrünün təşəkkülü hansı mühüm hadisə ilə xarakterizə olunur

- ☐ Daş əmək alətlərinin yaranması ilə
- ☐ İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsi ilə
- ☐ **İqtisadiyyatın struktur təkmilləşdirilməsi, siyasi-iqtisadi prizmadan isə**

dünya imperiyalarının yaranması

☐ Heç biri

56. Sual: İbtidai cəmiyyət epoxası dövr aşağıdakılardan hansı xranoloji intervalı əhatə etmişdir

- ☐ b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
 - ☐ b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
 - ☒ **40-6 min il əvvəl**
 - ☐ 1.6-0.04 mln il əvvəl
-

57. Sual: İbtidai cəmiyyət dövrü öz inkişafında aşağıdakılardan hansı inkişaf mərhələlərini keçmişdir 1.İlkin ibtidai cəmiyyət 2.Orta ibtidai cəmiyyət 3.Son ibtidai cəmiyyət 4.Aralıq ibtidai cəmiyyət

- ☒ **1, 3**
 - ☐ 2, 4
 - ☐ 3, 4
 - ☐ Hamısı
-

58. Sual: Antropososiogenez hansı tarixi epoxaları əhatə edir

- ☒ **Vəhşilik və barbarlıq**
 - ☐ Vəhşilik və tiranlıq
 - ☐ Barbarlıq və sənətkarlıq
 - ☐ Imperializm və təkmərkəzçilik
-

59. Sual: İcma münasibətlərinin hələdə davam etdiyi coğrafi regionlar aşağıdakılardan əsas etibarilə hansılardır

- ☒ **Asiya, Afrika və L.Amerikası**

- ☐ Mərkəzi və Şərqi Avropa
 - ☐ Şərqi Avropa və Afrika
 - ☐ Şərqi Avropa, Asiya və Afrika
-

60. Sual: İqtisadi tarixi yanaşmaya görə ilk dövlətlərin yaranmasının başlıca səbəbi kimi aşağıdakılardan hansı əsasdır

- ☐ **Sosial təbəqələşmənin dərinləşməsi**
 - ☐ İqtisadi inkişaf
 - ☐ Ticarətin inkişafı
 - ☐ Mədəniyyətlərin inkişafı və müxtəlifliyi
-

61. Sual: İlk dövlətlərin yaranmasının xronoloji tarixi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ **IV-III minillikdə (b.e.ə.)**
 - ☐ V-VI əsrlərin əvvəlləri
 - ☐ XIII-XV əsrlər
 - ☐ Heç biri
-

62. Sual: Xronoloji olaraq, quldarlığın coğrafi aspektdən zaman sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ **Avropada b.e.ə. III minillikdən b.e. IV əsrinin sonuna, Şərqdə isə b.e.ə. IV minillikdən b.e. VI əsrinin sonuna (Afrika,Asiya)**
 - ☐ V-VI əsrlərin əvvəlləri avropa və asiyada
 - ☐ XIII-XV əsrlər afrika və latın amerikasında
 - ☐ Heç biri
-

63. Sual: Formasiya dəyişikliyinə qeyri-ardıcılığınə görə ibtidai icmaddan quldarlığa və feodalizmə ardıcıl keçid hansı variantda pozulmuşdur 1.Qədim Misir 2.Ön və Kiçik Asiya ölkələri 3.Qədim Hindistan 4.Qədim Pakistan 5.Qədim Yunanıstan 6.Qədim İtaliya

☐ 4

☐ 2

☐ 3

☐ 5

64. Sual: Formasiya dəyişikliyinə qeyri-ardıcılığa görə ibtidai icmaddan birbaşa feodalizmə ardıcıl keçid hansı variantda pozulmuşdur 1.Şərqi Slavıanlar 2.Alman tayfaları 3.Asiyanın maldar tayfaları 4.Şimali afrikalıları

☐ 4

☐ 2

☐ 3

☐ 5

65. Sual: Marksist yozuma görə quldarlıq formasıyasının əsas əlamətləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. İqtisadiyyatın natural xarakteri 2. Qul əməyi, istehsalın primitiv texnikası 3. Quldar mülkiyyətin qula istehsal vasitələrinə və qul əməyinin məhsuluna aid edilməsi 4. Sənətkar əməyi, istehsalın mürəkkəb forması 5. Bazarın istehsalçı xarakteri 6. Bazarın istehlakçı xarakteri 7. Sadə əmtəə istehsalının inkişafı. Üçüncü böyük ictimai əmək bölgüsü. 8. Yunanıstanda polislər, Romada bələdiyyələr

☐ 3, 5

☐ 2, 4

☐ 3, 7

☐ 1, 6

66. Sual: Qədim dünya anlayışı özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva edir

☐ **Qədim şərq, Qədim Yunanıstan və Qədim Roma**

☐ Qədim Çin, Qədim Misir və Qədim Yunanıstan

☐ Qədim Roma və Qədim Misir

☐ Qədim Hindistan, Qədim Çin və Qədim Pakistan

67. Sual: Sivilizasiyaya ilkin keçid özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva etmir

- ☐ **Əmək alətləri, sosial-iqtisadi münasibətlər, idarəetmə sferasında baş verən**
- ☐ Mədəni və siyasi sferada baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri
- ☐ Dini sferada baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri
- ☐ Təhsil və səhiyyə sferasında baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri
-

68. Sual: Qədim şərqin tarixi iqtisadiyyatının xronologiyası aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ b.e.ə IV minilliyin ikinci yarısında Nil və Evrat vadilərində ilk sinifli cəmiyyət və dövlətin yaranmasından başlayır b.e. IV əsrin 30-20-ci illərində Yaxın Şərqlə yekunlaşır
- ☐ **b.e.ə IV minilliyin ikinci yarısında Nil və Evrat vadilərində ilk sinifli cəmiyyət və dövlətin yaranmasından başlayır b.e. IV əsrin 30-20-ci illərində Yaxın Şərqlə yekunlaşır**
- ☐ b.e.ə VI minilliyin ikinci yarısında Nil və Evrat vadilərində ilk sinifli cəmiyyət və dövlətin yaranmasından başlayır b.e. VII əsrin 30-20-ci illərində Yaxın Şərqlə yekunlaşır
- ☐ Heç biri
-

69. Sual: Neolit epoxasına aid qədim əkinçi və heyvandarların ilk yaşayış məskənləri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ **Nil vadisi**
- ☐ Qədim Çin və Qədim Yunanıstan
- ☐ Qədim Roma
- ☐ Latin Amerikası
-

70. Sual: “Asiya istehsal üsulunun” tipik ölkəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ **Qədim Misir**
 - ☐ Qədim Çin və Qədim Yunanıstan
 - ☐ Qədim Roma
 - ☐ Latın Amerikası
-

71. Sual: b.e.ə. 5-3 minilliklərdə Xyanxe çayı hövzəsində neolit mədəniyyəti bazasında formalaşmış dövlət aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Qədim Misir
 - ☐ **Qədim Çin**
 - ☐ Qədim Roma
 - ☐ Latın Amerikası
-

72. Sual: Çin feodalizminin əsas cəhətlərinə aşağıdakılardan hansını aid etmək olar
1.İerarxiya normaları və vassal öhdəliklərinə dəqiq riayət edilməməsi; 2.Hakimiyyətə və vəzifələrə mümkün iddialarda klan qohumluq dərəcəsinin nəzərə alınmaması;
3.Ağaya sadıqlıq; 4.Döyüş meydanlarında, eləcə də vəzifə öhdəliklərində qəbul edilmiş davranış qaydalarına əməl olunması; 5.Zadəqanlığa pərəstiş, statusa uyğun olaraq etika normalarının gözlənilməsi.

- ☐ **3, 4, 5**
 - ☐ 1, 2, 3
 - ☐ 2, 3, 4
 - ☐ 1, 3, 4
-

73. Sual: Çin tarixinin “dəmir əsri” hansı xronoloji tarixi özündə ehtiva edir

- ☐ b.e.ə VI-VII əsrlər
- ☐ **b.e.ə V-III əsrlər**
- ☐ b.e.ə I-III əsrlər
- ☐ heç biri

74. Sual: Ən qədim sinifli cəmiyyətin xronoloji tarixi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- ☒ **b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından II minilliyin birinci yarısına qədər**
- ☐ b.e.ə V-III əsrlərin ortalarına qədər
- ☐ heç biri

75. Sual: İnd sivilizasiyasının əsas xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- ☐ Dini-ruhani komponentin dominantlığı
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- ☐ Zəif və qısamüddətli dövlət yaranışlarının üstünlük təşkil etməsi
- ☒ **Heç biri**

76. Sual: Antik epoxanın xronoloji tarixi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- ☒ **b.e.ə. VIII əsr-b.e. V əsri**
- ☐ heç biri

77. Sual: B.e.ə. II əsrdən etibarən Roma iqtisadiyyatı əsas iki sektora bölünürdü

1.İqtisadiyyatın natural xarakteri 2.Qul əməyi, istehsalın primitiv texnikası 3.Quldar mülkiyyətin qula istehsal vasitələrinə və qul əməyinin məhsuluna aid edilməsi 4.Quldarlıq təsərrüfat sistemi; 5.Kəndli-icma təsərrüfat sistemi

- ☒ **4, 5**
- ☐ 1, 2
- ☐ 3, 4
- ☐ 1, 3

78. Sual: Qədim Yunanıstanın sosial-iqtisadi və siyasi tarixi dövrlənməsinə aid deyil
1.Egey yaxud krit-miken dövrü (b.e.ə. III-II minilliklər) 2.Ibtidai icma
münasibətlərinin bərpası, sonrakı prosesdə antik mülkiyyət formaları əsasında sinfli
cəmiyyətin yaranması dövrü (b.e.ə. XI-IX əsrlər). 3.Arxaik dövr (b.e.ə. VIII-VI əsrlər)
– Polislərin yaranması; 4.Klassik dövr (b.e.ə. V-IV əsrlər); 5.Ellin dövrü (b.e.ə. IV-İ
əsrlər) 6.b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər olan dövr 7. b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci
yarısından I minilliyin birinci yarısı dövrü

☐ **6, 7**

☐ 1, 2

☐ 3, 4

☐ 1, 7

79. Sual: Qədim Yunanıstanda Ticarət məskunlaşmasının hansı növləri mövcud olmuşdur

☐ Ticarətin inkişafı və dinamik inkişafı

☐ **Anoykiya və Emporiya**

☐ Mədəniyyətlərin inkişafı və müxtəlifliyi

☐ Dezintegrasiya və integrasiya

80. Sual: Ticarət məskunlaşmasının Emporiya növü dedikdə

☐ **Məskunlaşan ərazi**

☐ Əkinçi və sənətkarların daimi məskunlaşması

☐ Sənətkarların daimi məskunlaşması

☐ Əkinçilərin daimi məskunlaşması

81. Sual: Ticarət məskunlaşmasının Anoykiya növü dedikdə

☐ Məskunlaşan ərazi

☐ **Əkinçi və sənətkarların daimi məskunlaşması**

- ☐ Sənətkarların daimi məskunlaşması
 - ☐ Əkinçilərin daimi məskunlaşması
-

82. Sual: Qədimşərq (asiya) təsərrüfatçılıq modeli dedikdə

- ☐ Dini-ruhani komponentin dominantlığı sistemi
 - ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
 - ☐ Zəif və qısamüddətli dövlət yaranışlarının üstünlük təşkil etməsi sistemi
 - ☐ **Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem**
-

83. Sual: Antik təsərrüfatçılıq modeli dedikdə

- ☐ Dini-ruhani komponentin dominantlığı sistemi
 - ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
 - ☐ **Qul və azad insanların, iqtisadi prosesləri dövlət tənzimlənməsinin və xüsusi mənafeələrə riayət olunmasının əlaqələndirilməsi əsasında formalaşan iqtisadi sistem**
 - ☐ Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem
-

84. Sual: Antik təsərrüfatçılıq modelinin coğrafi arealı aşağıdakılardan hansıları əhatə etmişdir

- ☐ **Qədim Yunanıstan və Qədim Roma**
 - ☐ Qədim Çin, Qədim Misir və Qədim Yunanıstan
 - ☐ Qədim Roma və Qədim Misir
 - ☐ Qədim Hindistan, Qədim Çin və Qədim Pakistan
-

85. Sual: Asiya təsərrüfatçılıq modelinin coğrafi arealı aşağıdakılardan hansıları əhatə etmişdir

- ☐ Qədim Yunanıstan və Qədim Roma]

- ☐ Qədim Çin, Qədim Misir və Qədim Yunanıstan
 - ☐ Qədim Roma və Qədim Misir
 - ☒ **Şumer, Assuriya, Babilistan, Qədim Misir, Qədim Hindistan və Qədim Çin**
-

86. Sual: Antik təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatının əsasını təşkil etmişdir

- ☐ Əkinçilik və toxuculuq
 - ☒ **Əkinçilik, heyvandarlıq, sənətkarlıq**
 - ☐ Əkinçilik, toxuculuq və ticarət
 - ☐ Heç biri
-

87. Sual: Asiya təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatının əsasını təşkil etmişdir

- ☐ Əkinçilik və toxuculuq
 - ☐ Əkinçilik, heyvandarlıq, sənətkarlıq
 - ☐ Əkinçilik, toxuculuq və ticarət
 - ☒ **Suvarılan əkinçilik, torpaq üzərində dövlət mülkiyyəti, irriqasiya sistemlərinin dövlət idarəetməsi**
-

88. Sual: Antik təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatın xarakterini təşkil etmişdir

- ☐ Qeyri natural təsərrüfat tipi
 - ☒ **Natural təsərrüfat tipi. Sadə əmtəə istehsalı və bazar münasibətlərinin əhəmiyyətli inkişafı (xarici mütəvidə)**
 - ☐ Müəkkəb əmtəə istehsalı və bazar münasibətlərinin əhəmiyyətli inkişafı (xarici mütəvidə)
 - ☐ Heç biri
-

89. Sual: Asiya təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatın xarakterini təşkil etmişdir

- ☐ Qeyri natural təsərrüfat tipi

- ☐ Natural təsərrüfat tipi. Sadə əmtəə istehsalı və bazar münasibətlərinin əhəmiyyətli inkişafı (xarici mütəvidə)
- ☒ **Natural təsərrüfat tipi. Əmtəə istehsal və bazar münasibətlərinin zəif inkişafı**
- ☐ Heç biri
-

90. Sual: Antik təsərrüfatçılıq modelində əsas məhsuldar qüvvələri təşkil etmişdir

- ☐ Qul
- ☐ Sənətkar
- ☐ Tacir
- ☒ Kəndi icma üzvləri
-

91. Sual: Asiya təsərrüfatçılıq modelində əsas məhsuldar qüvvələri təşkil etmişdir

- ☐ Qul və tacirlər
- ☐ Sənətkar və qullar
- ☐ Tacir və sənətkarlar
- ☒ **Kəndi icma üzvləri və sənətkarlar**
-

92. Sual: Tarixi tədqiqatlar görə dünyada neçə türk dövləti mövcud olmuşdur

- ☐ 10
- ☐ 210
- ☒ **110**
- ☐ 100
-

93. Sual: Tarixi tədqiqatlara görə türkün dövlətçilik tarixi aşağıdakılardan hansı ilə başlamışdır

- ☒ **e.ə. III əsrdə Mərkəzi Asiyada Hun dövlətinin təşəkkülündən**

- ☐ e.ə. V əsrdə Mərkəzi Asiyada Göy Hun dövlətinin təşəkkülündən
 - ☐ e.ə. I əsrdə Mərkəzi Asiyada Ağ Hun dövlətinin təşəkkülündən
 - ☐ Heç biri
-

94. Sual: “İstehsal” iqtisadiyyatının xranaloji tarixi təşəkkül dövrü aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
 - ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
 - ☐ **Neolit inqilabından tutmuş 1960-cı illərə qədər**
 - ☐ heç biri
-

95. Sual: Avropada orta əsrlərin konkret tarixi sərhədləri kimi əsas götürülür

- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
 - ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
 - ☐ b.e.ə. VIII əsr-b.e. V əsri
 - ☐ **V-XIV əsrlər**
-

96. Sual: Erkən orta əsrlərin Şərq və Qərb üçün xaranaloji çərçivələri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ **Qərb V-XI və Şərq II-XI**
 - ☐ Qərb V-XII və Şərq III-XI
 - ☐ Qərb IV-XI və Şərq VII-XI
 - ☐ Qərb V-XIII və Şərq VII-XI
-

97. Sual: Erkən orta əsrlərin əsas xarakterik xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ **Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması**

- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
 - ☐ Qul və azad insanların, iqtisadi prosesləri dövlət tənzimlənməsinin və xüsusi mənafeələrə riayət olunmasının əlaqələndirilməsi əsasında formalaşan iqtisadi sistem
 - ☐ Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem
-

98. Sual: Klassik orta əsrlərin Şərq və Qərb üçün xaranoloji çərçivələri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ **Qərb XI-XV və Şərq XI-XVI**
 - ☐ Qərb V-XII və Şərq III-XI
 - ☐ Qərb IV-XI və Şərq VII-XI
 - ☐ Qərb X-XIII və Şərq IX-XI
-

99. Sual: Klassik orta əsrlərin əsas xarakterik xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
 - ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
 - ☐ **Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı**
 - ☐ Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem
-

100. Sual: Son orta əsrlərin Şərq və Qərb üçün xaranoloji çərçivələri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ **Qərb XVI-XVIII və Şərq XVIII-XIX**
 - ☐ Qərb XV-XVII və Şərq XIII-XIX
 - ☐ Qərb IV-XVII və Şərq VII-XIX
 - ☐ Qərb X-XIII və Şərq IX-XI
-

101. Sual: Son orta əsrlərin əsas xarakterik xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
 - ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
 - ☐ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
 - ☐ **Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması və ilkin kapital yığılı**
-

102. Sual: Dünya iqtisadiyyatının tarixində digərlərinə nisbətən əksər ölkələrin keçdiyi tarixi iqtisadi formasiya aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ **Feodalizm**
 - ☐ İbtidai icma
 - ☐ Sosializm
 - ☐ Heç biri
-

103. Sual: Feodalizmin qərarlaşması aşağıdakılardan hansı iki yolla getmişdir

- ☐ **Sintez və Təkamül**
 - ☐ Sintez və Qarışıq
 - ☐ Təkamül və qarışıq
 - ☐ Analiz və sintez
-

104. Sual: Feodalizmin qərarlaşması sintez yolunun mahiyyəti özündə əks etdirir

- ☐ **Quldarlıq elementlərindən törəyərək**
- ☐ Sənətkarlıq elementlərindən törəyərək
- ☐ Barbarlıq mərhələsindən qaynaqlanaraq
- ☐ Tacirlər zümrəsinin elementlərindən qaynaqlanaraq

105. Sual: Feodalizmin qərarlaşması təkamül yolunun mahiyyəti özündə əks etdirir

- ☐ Quldarlıq elementlərindən törəyərək
 - ☐ Sənətkarlıq elementlərindən törəyərək
 - ☒ **Barbarlıq mərhələsindən qaynaqlanaraq**
 - ☐ Tacirlər zümrəsinin elementlərindən qaynaqlanaraq
-

106. Sual: Feodalizmin qərarlaşdığı dövrün əsas xarakterik xüsusiyyətləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1.Natural təsərrüfat (“qapalı”) – istehsal edilmiş məhsul istehsal yerində də istehlak olunur. Yəni, istehsalçı öz tələbatını ödəmək üçün məhsul istehsal edir. 2.Istehsal və istehlak həmin təsərrüfatın çərçivəsindən kənara çıxmır 3.Mübadilə - “mənimsəmə” iqtisadiyyatına xas olan mahiyyətdə həyata keçirilir 4.Əmtəə istehsalı yoxdur 5.Bazar yoxdur 6.Geniş bazar mövcuddur 7.Əmtəə istehsalı mövcuddur

- ☒ **5, 6**
 - ☐ 1, 2
 - ☐ 3, 4
 - ☐ 1, 5
-

107. Sual: Feodalizmin sosial-siyasi spesifikasiyasının əsas cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid deyildir 1.Cəmiyyətin təbəqəli xarakteri 2.İerarxik struktur 3.Korporativ qurumların geniş yayılması 4.Dini dünya görüşünün hökmranlığı 5.Bazarın coğrafiyasının genişlənməsi 6.Qeyri ierarxik strukturun mövcudluğu

- ☒ **5, 6**
 - ☐ 2, 6
 - ☐ 3, 6
 - ☐ 1, 6
-

108. Sual: XI əsrdən başlayaraq şəhərlərin iqtisadi əhəmiyyətinin sürətlə artma səbəbləri kimi xarakterizə edilir 1. Cəmiyyətin təbəqəli xarakteri 2. İerarxik struktur 3. Feodal asılılığından azad olma 4. Dini dünya görüşünün hökmranlığı 5. Feodalın təsir dairəsindən kənarda azad bazar, azad ticarətin mövcudluğu 6. Qeyri ierarxik

strukturun mövcudluğu

- ☐ 3, 5
 - ☐ 2, 6
 - ☐ 3, 6
 - ☐ 1, 6
-

109. Sual: Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisində neçə mərhələdən keçmişdir

- ☐ 3
 - ☐ 6
 - ☐ 5
 - ☐ 4
-

110. Sual: Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisində birinci mərhələsinin əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
 - ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
 - ☐ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
 - ☐ **Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıb. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;**
-

111. Sual: Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisində ikinci mərhələsinin əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi

☐ **Klassik orta əsrlər (XI-XV əsrlər) - əvvəlki dövrlərdə mövcud olmuş şəhərlər dirçəlməyə başlayır, yeni şəhərlər yaranır. XI-XIII əsr səlib yürüşləri şəhərlərin inkişafında xüsusi rol oynayırlar. Şəhərlər – təkcə siyasi və dini deyil, həmçinin iqtisadi və mədəni mərkəzlərə çevrilirlər.**

☐ Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıbdır. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər

112. Sual: Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisinin üçüncü mərhələsinin əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

☐ **Son orta əsrlər – “kommunal” inqilablar və şəhərlərin feodal asılılığından azad olması. Şəhər – respublikalar yaranmağa başlayır (Şimali İtaliyada → Milan, Genuya, Florensiya, Venesiya; Almaniya → Hamburq, Nyünberq, Strasburq; Fransada → Paris, Orlean; İngiltərədə - London).**

☐ Klassik orta əsrlər (XI-XV əsrlər) - əvvəlki dövrlərdə mövcud olmuş şəhərlər dirçəlməyə başlayır, yeni şəhərlər yaranır. XI-XIII əsr səlib yürüşləri şəhərlərin inkişafında xüsusi rol oynayırlar. Şəhərlər – təkcə siyasi və dini deyil, həmçinin iqtisadi və mədəni mərkəzlərə çevrilirlər.

☐ Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıbdır. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;

113. Sual: İstehsal iqtisadiyyatı formasiyasında qıldıya dedikdə başa düşülür

☐ Kənd təsərrüfatı fəaliyyətilə məşğul olan insanların birliyi

☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi

☐ **Müəyyən peşəkar fəaliyyətlə məşğul olan insanların birliyi**

☐ Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıbdır. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;

114. Sual: Erkən orta əsrlərin sonundan etibarən Qərb ölkələri tərəfindən həyata keçirilən səlib yürüşlərinin tarixi xronologiyası aşağıdakılardan hansı dövrü əhatə etmişdir

- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
 - ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
 - ☐ 1510-1670-cı illərə qədər
 - ☒ **1096-1270-ci illər**
-

115. Sual: Dünya iqtisadiyyatı tarixində neçə səlib yürüşü keçirilmişdir

- ☒ **8**
 - ☐ 6
 - ☐ 5
 - ☐ 4
-

116. Sual: Birinci səlib yürüşünün (1096-1099) əsas nəticəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Konstantinopol fəth edilmişdir
 - ☐ Kiprin istilasası ilə nəticələnmişdir
 - ☒ **İerusalim Krallığı yaradılmışdır**
 - ☐ Heç biri
-

117. Sual: Üçüncü səlib yürüşünün (1147-1149) əsas nəticəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Konstantinopol fəth edilmişdir
 - ☒ **Kiprin istilasası ilə nəticələnmişdir**
 - ☐ İerusalim Krallığı yaradılmışdır
 - ☐ Heç biri
-

118. Sual: Dördüncü səlib yürüşünün (1202-1204) əsas nəticəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ **Konstantinopol fəth edilmişdir**
 - ☐ Kiprin istilasası ilə nəticələnmişdir
 - ☐ İerusalim Krallığı yaradılmışdır
 - ☐ Heç biri
-

119. Sual: “İstehsal iqtisadiyyatı” – son orta əsrlərin tarixi xronologiyası hansı dövrləri əhatə etmişdir

- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
 - ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
 - ☐ **XVI-XVIII əsrlər**
 - ☐ 1096-1270-ci illər
-

120. Sual: Son orta əsrlərdə həyata keçirilən iqtisadi siyasətin əsas cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. İqtisadi siyasət – ayrı-ayrı şəhərlərin yaxud ərazi vahidlərinin deyil, bütövlükdə ölkənin mənafələrinə yönəlmişdir. 2. İqtisadi siyasət vahid mərkəzdən – dövlət tərəfindən həyata keçirilirdi. 3. İqtisadi siyasət iki mərkəzdən – dövlət və özəl sektor tərəfindən həyata keçirilirdi. 4. İqtisadi siyasət – iqtisadiyyatın kənd təsərrüfatı sferasını əhatə edirdi 5. Əsas məqsədlərdən biri tədricən bütün ölkəni əhatə edəcək daxili bazarın formalaşdırılmasından ibarət olunmuşdur. 6. İqtisadi siyasət – iqtisadiyyatın əsas sferalarını (kənd təsərrüfatı, sənaye, ticarət və s.) əhatə edən tədbirlər kompleksi formasında həyata keçirilirdi.

- ☐ **3, 4**
 - ☐ 2, 6
 - ☐ 3, 6
 - ☐ 1, 6
-

121. Sual: Avropa sənayesində kapitalist münasibətləri sisteminin genezisi hansı tarixi dövrə təsadüf edir

- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər

☐ XVI-XVIII əsrlər

☒ XVI-XVII əsrlər

122. Sual: Böyük coğrafi kəşflərin bir proses olmaq etibarı ilə yaranması səbəbləri aşağıdakılardan hansıdır 1. Ön və Kiçik Asiyanın (Konstantinopol – 1453-cü il) və Avropanın bir hissəsinin türklər tərəfindən tutulması nəticəsində Avropa → Şərq (İran, Hindistan, Çin) ticarət yollarının “qapanması” 2. Tədavül vasitəsi kimi qiymətli metalların kəskin defisiti: “qızıl aclığı” 3. Sənayenin dinamik inkişafı 4. Ticarətin dinamik inkişafı

☐ 1, 2

☐ 2, 4

☐ 1, 3

☐ 1, 4

123. Sual: Böyük coğrafi kəşflərin Qərbin tarixi-iqtisadi yüksəlişində oynadığı əsas istiqamətlərdən biri kimi aşağıdakılardan hansını qiymətləndirmək olar

☐ Qiymət inqilabı

☐ Sənaye inqilabı

☐ Ticarət inqilabı

☐ Tələb inqilabı

124. Sual: İqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının neçə tipi mövcud olmuşdur

☐ 3

☐ 2

☐ 5

☐ 4

125. Sual: İqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının plantasiya tipinin əsas xarakterik xüsusiyyəti kimi aşağıdakılardan hansını əsas götürə bilərik

☐ Müxtəlif məhsullar (tütün, pambıq, şəkər çuğunduru və s.) üzrə ixracaya yönəlik ixtisaslaşma. Bu təsərrüfatlarda əsasən qul, sonralar isə “neon” (muzdur) əməyindən istifadə edilirdi. Plantasiya tipli müstəmləkə təsərrüfatları Braziliyada, ABŞ-in cənubunda, Qərəib dənizi hövzəsi ölkələrində yayılmışdır

☐ Avropadan Şimali Amerikaya, Avstraliyaya, Yeni Zelandiyaya köçənlərin yaratdığı təsərrüfat tipidir. Aborijen xalqların sıxışdırılması, hətta soyqırımı hesabına bazar prinsiplərinə söykənməklə təsərrüfat təşkil edilir və fəaliyyət göstərirdi. Sonralar “azadlıq müharibələri” baş vermiş (məs: 1777-ci ildə ABŞ-da) metropoliyadan asılılıq aradan qaldırılmışdırAvropa dövlətlərinin birləşməsi

☐ Metropoliya bir sıra müstəmləkələrdə feodal münasibətlərini toxunulmamış saxlayırdı. Eyni zamanda vergilər, qeyri-ekvivalent ticarət vasitəsi ilə həmin ölkələri talan edir, iqtisadiyyatın monostruktur xarakter almasını məqsədyönlü şəkildə həyata keçirirdilər

☐ Heç biri

126. Sual: İqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının fermer (köçürmə) təsərrüfatı tipinin əsas xarakterik xüsusiyyəti kimi aşağıdakılardan hansını əsas götürə bilərik

☐ Müxtəlif məhsullar (tütün, pambıq, şəkər çuğunduru və s.) üzrə ixracaya yönəlik ixtisaslaşma. Bu təsərrüfatlarda əsasən qul, sonralar isə “neon” (muzdur) əməyindən istifadə edilirdi. Plantasiya tipli müstəmləkə təsərrüfatları Braziliyada, ABŞ-in cənubunda, Qərəib dənizi hövzəsi ölkələrində yayılmışdır

☐ Avropadan Şimali Amerikaya, Avstraliyaya, Yeni Zelandiyaya köçənlərin yaratdığı təsərrüfat tipidir. Aborijen xalqların sıxışdırılması, hətta soyqırımı hesabına bazar prinsiplərinə söykənməklə təsərrüfat təşkil edilir və fəaliyyət göstərirdi. Sonralar “azadlıq müharibələri” baş vermiş (məs: 1777-ci ildə ABŞ-da) metropoliyadan asılılıq aradan qaldırılmışdırAvropa dövlətlərinin birləşməsi

☐ Metropoliya bir sıra müstəmləkələrdə feodal münasibətlərini toxunulmamış saxlayırdı. Eyni zamanda vergilər, qeyri-ekvivalent ticarət vasitəsi ilə həmin ölkələri talan edir, iqtisadiyyatın monostruktur xarakter almasını məqsədyönlü şəkildə həyata keçirirdilər

☐ Heç biri

127. Sual: İqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının feodal tipinin əsas xarakterik xüsusiyyəti kimi aşağıdakılardan hansını əsas götürə bilərik

☐ Müxtəlif məhsullar (tütün, pambıq, şəkər çuğunduru və s.) üzrə ixracaya yönəlik

ixtisaslaşma. Bu təsərrüfatlarda əsasən qul, sonralar isə “neon” (muzdur) əməyindən istifadə edilirdi. Plantasiya tipli müstəmləkə təsərrüfatları Braziliyada, ABŞ-in cənubunda, Qərəib dənizi hövzəsi ölkələrində yayılmışdır

☐ Avropadan Şimali Amerikaya, Avstraliyaya, Yeni Zelandiyaya köçənlərin yaratdığı təsərrüfat tipidir. Aborijen xalqların sıxışdırılması, hətta soyqırımı hesabına bazar prinsiplərinə söykənməklə təsərrüfat təşkil edilir və fəaliyyət göstərirdi. Sonralar “azadlıq müharibələri” baş vermiş (məs: 1777-ci ildə ABŞ-da) metropoliyadan asılılıq aradan qaldırılmışdırAvropa dövlətlərinin birləşməsi

☐ **Metropoliya bir sıra müstəmləkələrdə feodal münasibətlərini toxunulmamış saxlayırdı. Eyni zamanda vergilər, qeyri-ekvivalent ticarət vasitəsi ilə həmin ölkələri talan edir, iqtisadiyyatın monostruktur xarakter almasını məqsədyönlü şəkildə həyata keçirirdilər**

☐ Heç biri

128. Sual: Dünya iqtisadiyyatı tarixində müstəmləkə təsərrüfatları neçə mərhələdən keçmişlər

☐ 2

☐ 3

☐ 5

☐ 4

129. Sual: Dünya iqtisadiyyatı tarixində müstəmləkə təsərrüfatlarının inkişafının birinci mərhələsi özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva etmişdir

☐ **Sənaye inqilabına qədərki dövr: Satış bazarı kimi fəaliyyət göstərirdilər. Metropoliyanın inhisarçılığı altında qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Heyvan və bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər**

☐ Sənaye inqilabından sonrakı dövr: XIX əsrin ikinci yarısından etibarən mineral xammal (əlvan metallar, neft) mənbəyi kimi çıxış etməyə başladılar; Qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri şəraitində satış bazarları kimi fəaliyyətdə olmuşlar.

☐ Sənaye inqilabına qədərki dövr: Metropoliyanın azad ticarət prinsipləri altında ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər

☐ Heç biri

130. Sual: Dünya iqtisadiyyatı tarixində müstəmləkə təsərrüfatlarının inkişafının

ikinci mərhələsi özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva etmişdir

- ☐ Sənaye inqilabına qədərki dövr: Satış bazarı kimi fəaliyyət göstərirdilər. Metropoliyanın inhisarçılığı altında qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Heyvan və bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər
 - ☐ **Sənaye inqilabından sonrakı dövr: XIX əsrin ikinci yarısından etibarən mineral xammal (əlvan metallar, neft) mənbəyi kimi çıxış etməyə başladılar; Qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri şəraitində satış bazarları kimi fəaliyyətdə olmuşlar.**
 - ☐ Sənaye inqilabına qədərki dövr: Metropoliyanın azad ticarət prinsipləri altında ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər
 - ☐ Heç biri
-

131. Sual: Müstəmləkəçiliyin ilk dövrlərinə xas olan ənənəvi münasibət formaları aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heyvan və bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər
 - ☐ **Qeyri-ekvivalent ticarət, mütəmləkə xəracı, vergi talanı**
 - ☐ Ekvivalent ticarət, mütəmləkə xəracının olmaması, müstəqil vergi
 - ☐ Heç biri
-

132. Sual: Metropoliya→müstəmləkə münasibətlərində siyasi-hüquqi aspektdən 3 yanaşmanı formalaşdırmışdır ki, bunlar aşağıdakılardan hansıdır 1. Ölkənin dövlət müstəqilliyinin saxlanılması (Latin Amerikasının ölkələri) 2. Asılılığın ara-keçid formaları (protektorat – Misir, Tunis, Kuveyt, Bəhreyn və s.; mandat sistemi – Millətlər Liqasının mandatı). 3. Metropoliyaya tam təbəçilik – Hindistan, Əlcəzair, Birma, Seylan, İndoneziya. 4. Ölkənin dövlət müstəqilliyinin itirilməsi (Keçmiş Sovetlər Birliyi ölkələri)

- ☐ **1, 2, 3**
 - ☐ 2, 3, 4
 - ☐ 1, 3, 4
 - ☐ 1, 2, 4
-

133. Sual: İşçinin (kəndlinin) mülkiyyətindən məhrum edilməsi və istehsal vasitələrinin kapitalla çevrilməsini özündə ehtiva edən tarixi proses necə adlanır

- ☐ Qeyri –ekvivalent ticarət
 - ☒ **İlkin kapital yığımı**
 - ☐ Ekvivalent ticarət
 - ☐ Heç biri
-

134. Sual: İlkin kapital yığımının əsas mənbələrinə aşağıdakılardan hansıları aid deyildir 1. Müstəmləkə sistemi; 2. Dövlət istiqrazları sistemi; XVI-XVIII əsrlərdə Avropa ölkələri arasındakı müharibələr və müstəmləkə ələ keçirmə istəyi dövlətin pula olan tələbatını kəskin şəkildə artırmışdır; 3. Azad bazar sistemi; 4. Vergi sistemi; 5. Liberal xarici ticarət sistemi; 6. Sənaye proteksionizmi – yüksək idxal rüsumları, ixrac mükafatlandırması;

- ☐ 1, 2
 - ☒ **3, 5**
 - ☐ 1, 3
 - ☐ 2, 4
-

135. Sual: İngiltərədə ilkin kapital yığımının xronoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
 - ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
 - ☐ XVI-XVIII əsrlər
 - ☒ **XV-XVII əsrlər**
-

136. Sual: Fransada ilkin kapital yığımının xronoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- ☒ **XVI-XVIII əsrlər**

☐ XV-XVII əsrlər

137. Sual: Almaniyada ilkin kapital yığımının xranaloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

☐ **XVIII-XIX əsrin ikinci yarısı**

☐ XVI-XVIII əsrlər

☐ XV-XVII əsrlər

138. Sual: Yaponiyada ilkin kapital yığımının xranaloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

☐ **XVIII-XIX əsrin 70-ci illəri**

☐ XVI-XVIII əsrlər

☐ XV-XVII əsrlər

139. Sual: Manufaktura anlayışının məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

☐ Sadə əmək kooperasiyası

☐ **Mürəkkəb əmək kooperasiyası**

☐ Ağır sənaye sahəsi

☐ Yüngül sənaye sahəsi

140. Sual: Manufakturanın neçə əsas forması mövcuddur

☐ 1

☐ 2

☐ 3

141. Sual: Aşağıdakılardan hansı heterogen manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- ☐ **Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir**
- ☐ Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
- ☐ Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
- ☐ Əməliyyatların bir hissəsi maddəli işçilərin evlərində həyata keçirilir.

142. Sual: Aşağıdakılardan hansı ümumi manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- ☐ Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir
- ☐ **Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur**
- ☐ Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
- ☐ Əməliyyatların bir hissəsi maddəli işçilərin evlərində həyata keçirilir.

143. Sual: Aşağıdakılardan hansı mərkəzləşdirilmiş manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- ☐ Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir
- ☐ Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
- ☐ **Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir**
- ☐ Əməliyyatların bir hissəsi maddəli işçilərin evlərində həyata keçirilir.

144. Sual: Aşağıdakılardan hansı əks mərkəzləşdirilmiş manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- ☐ Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir

- ☐ Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
 - ☐ Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
 - ☒ **Əməliyyatların bir hissəsi muzzdu işçilərin evlərində həyata keçirilir**
-

145. Sual: İngiltərədə sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
 - ☐ XIX əsrin 70-ci illəri
 - ☒ **XVIII əsrin sonları**
 - ☐ XV-XVII əsrlər
-

146. Sual: Dünya iqtisadiyyatı tarixində ilk sənaye inqilabı hansı ölkədə baş vermişdir

- ☐ Fransa
 - ☒ **İngiltərə**
 - ☐ Hollandiya
 - ☐ İspaniya
-

147. Sual: Aşağıdakılardan hansıları sənaye inqilabının əsas mərhələlərinə aid deyil
1. İstehsalın bir sahəsində tətbiq olunan maşın zəncirvari reaksiya kimi digərlərində də tətbiq zəruriliyini ortalığa qoydu; 2. Mühərrikin təkmilləşməsi – buxar maşınlarının yaranması; 3. Sənayedə texniki inqilab nəqliyyatda da kardinal dəyişikliyə səbəb oldu (Paravoz, Paraxod) 4. Əkinçilik və maldarlığın dinamik inkişafı 5. İdarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi məsələlərinin təkmilləşdirilməsi

- ☐ 1, 2
 - ☐ 2, 3
 - ☐ 3, 4
 - ☒ **4, 5**
-

148. Sual: Fransada sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- ☒ **1815-1860-ci illərdə**
 - ☐ 1870-1880-ci illərdə
 - ☐ XVIII əsrin sonları
 - ☐ XV-XVII əsrlər
-

149. Sual: Almaniyada sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- ☐ XVIII əsrin sonları
 - ☒ **XIX əsrin ikinci yarısı**
 - ☐ XVIII əsrin sonları
 - ☐ XV-XVII əsrlər
-

150. Sual: ABŞ-da sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- ☐ XVIII əsrin sonları
 - ☒ **XIX əsrin birinci yarısı**
 - ☐ XVIII əsrin sonları
 - ☐ XV-XVII əsrlər
-

151. Sual: Yaponiyada sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- ☐ XVIII əsrin sonları
 - ☒ **XIX əsrin sonlarında**
 - ☐ XVIII əsrin sonları
 - ☐ XV-XVII əsrlər
-

152. Sual: Sənayeləşmə bir proses olmaq etibarı ilə aşağıdakı hansı mütərəqqi xarakterləri daşıyırdı 1. Əmək məhsuldarlığı və texnikadan istifadə imkanları artır 2. Şəhərlərin inkişafı sürətlənir 3. İri sənaye və nəqliyyat mərkəzləri yaranır 4. Kəndlərdə

əhalinin artım dinamikası müşahidə edilirdi 5. Xarici miqrasiya prosesləri sürətlənirdi

☐ 1, 2, 3

☐ 2, 3, 4

☐ 3, 4, 5

☐ 2, 4, 5

153. Sual: Feodalizmin Şərqi makromodelində torpaq üzərində mülkiyyət forması aşağıdakılardan hansı idi

☐ **Dövlət mülkiyyəti**

☐ Xüsusi mülkiyyət

☐ Qarışıq mülkiyyət

☐ Bələdiyyə mülkiyyəti

154. Sual: Feodalizmin Qərbi makromodelində torpaq üzərində mülkiyyət forması aşağıdakılardan hansı idi

☐ Dövlət mülkiyyəti

☐ **Xüsusi mülkiyyət**

☐ Qarışıq mülkiyyət

☐ Bələdiyyə mülkiyyəti

155. Sual: Feodalizmin Şərqi makromodelində mülkiyyətin realizasiyasının əsas iqtisadi forması aşağıdakılardan hansı idi

☐ Respublika tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi

☐ **Monarxiya tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi**

☐ Yetkin feodalizm dövründə siyasi parçalanma

☐ Heç biri

156. Sual: Feodalizmin Qərb makromodelində mülkiyyətin realizasiyasının əsas iqtisadi forması aşağıdakılardan hansı idi

- ☐ Respublika tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
 - ☐ Monarxiya tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
 - ☒ **Yetkin feodalizm dövründə siyasi parçalanma**
 - ☐ Heç biri
-

157. Sual: Feodalizmin Şərq makromodelində idarəetmə sistemi aşağıdakılardan hansı idi

- ☒ **Dövlət vergiləri**
 - ☐ Feodal rentası
 - ☐ Bələdiyyə vergisi
 - ☐ Heç biri
-

158. Sual: Feodalizmin Qərb makromodelində idarəetmə sistemi aşağıdakılardan hansı idi

- ☐ Dövlət vergiləri
 - ☒ **Feodal rentası**
 - ☐ Bələdiyyə vergisi
 - ☐ Heç biri
-

159. Sual: Tarixi Şərq modeli iqtisadiyyatın strukturunun hansı iki sektorluğu ilə fəaliyyət göstərirdi

- ☒ **Dövlət və icma sektorları**
 - ☐ Dövlət və özəl sektorları
 - ☐ İstehsal və xidmət sektorları
 - ☐ Heç biri
-

160. Sual: «Dövlət pay sistemi» nin tətbiqi hansı tarixi xranoloji dövrə təsadüf edir

- ☐ **III əsr**
 - ☐ IX əsrin sonlarında
 - ☐ V əsrin sonları
 - ☐ II əsrlər
-

161. Sual: «Bərabər sahələr sistemi» nin tətbiqi hansı tarixi xranoloji dövrə təsadüf edir

- ☐ **Erkən orta əsrlərdə**
 - ☐ Qədim dövrdə
 - ☐ XIX əsrin sonları
 - ☐ XXI əsrin əvvəllərində
-

162. Sual: Sənətkarlığın inkişafının roman yolu aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunurdu

- ☐ **Roma mədəniyyəti çərçivəsində peşəkarlıq əlaməti üzrə birliklərin (sexlərin) yaranması**
 - ☐ Əsas prinsipə (qardaşlıq andı) istinadla qildiylərin yaranması
 - ☐ Roma prinsipləri çərçivəsində kənd təsərrüfatı mexanizmlərinin yaradılması
 - ☐ Heç biri
-

163. Sual: Sənətkarlığın inkişafının alman yolu aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunurdu

- ☐ Alman mədəniyyəti çərçivəsində peşəkarlıq əlaməti üzrə birliklərin (sexlərin) yaranması
- ☐ **Əsas prinsipə (qardaşlıq andı) istinadla qildiylərin yaranması**
- ☐ Roma prinsipləri çərçivəsində kənd təsərrüfatı mexanizmlərinin yaradılması

☐ Heç biri

164. Sual: Sənətkarlığın inkişafının roman yolu ilə reallaşdırılmasının coğrafiyasını əhatə edir

☐ **İtaliya, Pireney və Fransa**

☐ İtaliya, Portuqaliya və İspaniya

☐ İngiltərə, Skandinaviya ölkələri və Almaniya

☐ İtaliya, İngiltərə və Skandinaviya ölkələri

165. Sual: Sənətkarlığın inkişafının alman yolu ilə reallaşdırılmasının coğrafiyasını əhatə edir

☐ İtaliya, Pireney və Fransa

☐ Fransa, Portuqaliya və İspaniya

☐ **İngiltərə, Skandinaviya ölkələri və Almaniya**

☐ İtaliya, İngiltərə və Skandinaviya ölkələri

166. Sual: X əsrdə Şərq ölkələrinin iqtisadi inkişaf səviyyəsi Qərbi Avropa ilə müqayisədə neçə dəfə yüksək olmuşdur

☐ **1.5-2 dəfə yüksək**

☐ 5 dəfə yüksək olmuşdur

☐ 5-6,5 dəfə yüksək olmuşdur

☐ 5-8 dəfə yüksək olmuşdur

167. Sual: İlk kapital yığımının fransız metodu aşağıdakılardan hansı əsas xüsusiyyətləri ilə fərqlənirdi 1. Dövlət borcları sisteminin xüsusi çəkisinin qeyri-adi böyüklüyü 2. Dövlət borcları sisteminin xüsusi çəkisinin qeyri-adi kiçikliyi 3. Daxili bazarın nisbi zəifliyi 4. Daxili bazarın nisbi dinamikliliyi

☐ **1, 3**

☐ 2, 4

☐ 1, 4

☐ 3, 4

168. Sual: XVII əsrin ikinci yarısından etibarən Fransada manufakturaların aşağıdakılardan hansı tipləri mövcud idi 1. Dövlət vəsaitləri hesabına yaradılan və dövlət tərəfindən idarə edilən kral manufakturaları 2. Müxtəlif imtiyazları olan xüsusi kral manufakturaları; 3. Ordu rəhərlərinin hesabına yaradılan və özləri tərəfindən idarə edilən ordu manufakturaları 4. Xüsusi imtiyazları olan, dövlət dəstəyindən istifadə edən adi köçəri manufakturalar

☐ 1, 2

☐ 3, 4

☐ 1, 4

☐ 2, 4

169. Sual: XVII əsrin ikinci yarısından etibarən Fransada manufakturaların aşağıdakılardan hansı tipləri mövcud deyildi 1. Dövlət vəsaitləri hesabına yaradılan və dövlət tərəfindən idarə edilən kral manufakturaları 2. Müxtəlif imtiyazları olan xüsusi kral manufakturaları; 3. Ordu rəhərlərinin hesabına yaradılan və özləri tərəfindən idarə edilən ordu manufakturaları 4. Xüsusi imtiyazları olan, dövlət dəstəyindən istifadə edən adi köçəri manufakturalar

☐ 1, 2

☐ 2, 4

☐ 1, 4

☐ 3, 4

170. Sual: Nəzəri baxımdan ümumi şəkildə dünya iqtisadiyyatının formalaşmasının hansı iki böyük dövrə bölünmüdür

☐ **Genezisə qədərki və genezisi dövrü**

☐ Genezisə qədərki və qloballaşma dövrü

☐ Genezis dövrü və böhranlı dövr

☐ Heç biri

171. Sual: Feodalizmin tarixi dövrlənməsinin erkən orta əsrlər mərhələsinin məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

☐ **Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması**

☐ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı

☐ Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması; ilkin kapital yığılı

☐ Heç biri

172. Sual: Feodalizmin tarixi dövrlənməsinin klassik orta əsrlər mərhələsinin məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

☐ **Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı**

☐ Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması; ilkin kapital yığılı;

☐ Heç biri

173. Sual: Feodalizmin tarixi dövrlənməsinin erkən orta əsrlər mərhələsinin məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

☐ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı

☐ **Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması; ilkin kapital yığılı**

☐ Heç biri

174. Sual: Dünya iqtisadiyyatı tarixində əksər ölkələrin keçdiyi inkişaf mərhələsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ **Feodalizm**
- ☐ Sosializm
- ☐ Kapitalizm
- ☐ Heç biri

175. Sual: Aqrar inqilabın (Neolit) birinci mərhələsi hansı tarixi xronoloji mərhələni əhatə etmişdir

- ☐ **7-5 min il b.e.ə.**
- ☐ 9-3 min il b.e.ə.
- ☐ 2-3 min il b.e.ə.
- ☐ Heç biri

176. Sual: Aqrar inqilabın (Neolit) birinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- ☐ **Primitiv əkinçilik və maldarlığa keçid**
- ☐ Ticarətin formalaşması
- ☐ Sənətkarlığın formalaşması və inkişafı
- ☐ Heç biri

177. Sual: Aqrar inqilabın (Neolit) ikinci mərhələsi hansı tarixi xronoloji mərhələni əhatə etmişdir

- ☐ 7-5 min il b.e.ə.
- ☐ **5-3 min il b.e.ə.**
- ☐ 2-3 min il b.e.ə.

☐ Heç biri

178. Sual: Aqrar inqilabın (Neolit) ikinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- ☐ Primitiv əkinçilik və maldarlığa keçid
 - ☐ Ticarətin formalaşması
 - ☒ **Əkinçilikdə irriqasiya sisteminə keçid**
 - ☐ Heç biri
-

179. Sual: Sənaye inqilabın birinci mərhələsi hansı tarixi xronoloji mərhələni əhatə etmişdir

- ☒ **XV-XVI əsrlər**
 - ☐ X-XI əsrlər
 - ☐ IX əsr
 - ☐ VII-XVIII əsrlər
-

180. Sual: Sənaye inqilabının birinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- ☒ **Dənizçilik və ticarətin güclü inkişafı**
 - ☐ Ticarətin formalaşması
 - ☐ Əkinçilikdə irriqasiya sisteminə keçid
 - ☐ Heç biri
-

181. Sual: Sənaye inqilabının birinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- ☒ **Əmək bölgüsünün mürəkkəbləşməsi**
- ☐ Ticarətin formalaşması

- ☐ Əkinçilikdə irriqasiya sisteminə keçid
 - ☐ Heç biri
-

182. Sual: Sənaye inqilabın ikinci mərhələsi hansı tarixi xronoloji mərhələni əhatə etmişdir

- ☐ **XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı**
 - ☐ X-XI əsrlərin ikinci yarısı
 - ☐ IX əsr
 - ☐ VII-XVIII əsrlər
-

183. Sual: Sənaye inqilabının ikinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- ☐ Əmək bölgüsünün mürəkkəbləşməsi
 - ☐ Dənizçilik və ticarətin güclü inkişafı
 - ☐ **Sənaye çevrilişi**
 - ☐ Heç biri
-

184. Sual: Böyük Yunan məskunlaşmasının neçə əsas istiqaməti mövcud olmuşdur

- ☐ 1
 - ☐ 2
 - ☐ 3
 - ☐ 4
-

185. Sual: Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması əsas inkişaf mərhələləri əsas etibarilə neçə keyfiyyət dəyişiklikləri ilə müşahidə olunmuşdur

- ☐ 1
- ☐ 2

☐ 3

☐ 4

186. Sual: Mənim səmə iqtisadiyyatı hansı tarixi xranoloji dövrü əhatə etmişdir

☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

☐ **e. ə. 400 min il – 5 min il**

☐ e. ə. 5 min il – b.e. X əsri

☐ VII-XVIII əsrlər

187. Sual: İstehsal iqtisadiyyatı hansı tarixi xranoloji dövrü əhatə etmişdir

☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

☐ **5 min il əvvəldən orta əsrlər (V-XVIII) və yeni dövr də daxil olmaqla (XVIII-XX əsrin ikinci yarısı)**

☐ e. ə. 5 min il – b.e. X əsri

☐ 10 min il əvvəldən orta əsrlər (XV-XVIII) və yeni dövr də daxil olmaqla (XVII-XXI əsrin ikinci yarısı)

188. Sual: İstehsal iqtisadiyyatının inkişaf tarixinin neçə alt inkişaf mərhələsi mövcud olmuşdur

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

189. Sual: İstehsal iqtisadiyyatının aqrar iqtisadiyyat inkişaf mərhələsi hansı tarixi xranoloji dövrü əhatə etmişdir

☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

- ☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
 - ☐ **e. ə. 5 min il – b.e. X əsri**
 - ☐ VII-XVIII əsrlər
-

190. Sual: İstehsal iqtisadiyyatının aqrar-ticarət iqtisadiyyatı inkişaf mərhələsi hansı tarixi xranaloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
 - ☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
 - ☐ e. ə. 5 min il – b.e. X əsri
 - ☐ **X-XV əsrlər**
-

191. Sual: İstehsal iqtisadiyyatının aqrar-sənaye iqtisadiyyatı inkişaf mərhələsi hansı tarixi xranaloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
 - ☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
 - ☐ **XV-XIX əsrlər**
 - ☐ VII-XVIII əsrlər
-

192. Sual: İstehsal iqtisadiyyatının sənaye iqtisadiyyatı inkişaf mərhələsi hansı tarixi xranaloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
 - ☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
 - ☐ **XIX əsr XX əsrin II yarısı**
 - ☐ VII-XVIII əsrlər
-

193. Sual: Xidmət iqtisadiyyatı hansı tarixi xranaloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ **1970-2000-ci illər**

- ☐ 1960-2006-cı illər
 - ☐ 1950-2000ci illər
 - ☐ Heç biri
-

194. Sual: İnformasiya iqtisadiyyatı hansı tarixi xranoloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ 1970-ci ildən etibarən
 - ☐ 1990-cı ildə etibarən
 - ☐ **2000-ci ildən sonrakı dövr**
 - ☐ Heç biri
-

195. Sual: Dünya iqtisadiyyatının tarixində dünya bazarının təşəkkülü hansı tarixi xranoloji dövrə təsadüf etmişdir

- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
 - ☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
 - ☐ **XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəlləri**
 - ☐ VII-XVIII əsrlər
-

196. Sual: XVI-XVIII əsrlərdə baş verən hadisə və proseslər dünya bazarının formalaşmasının hansı etapını formalaşdırmışdır

- ☐ **I etap - Dünya bazarının sistemli yaranışı və ya genezisi**
 - ☐ II etap - Dünya bazarının qərarlaşdığı dövr
 - ☐ III - Dünya bazarının dünya iqtisadiyyatının əsas tənzimləyici amilinə çevrilməsi
 - ☐ VII-XVIII əsrlər
-

197. Sual: XVIII-XIX əsrin sonunda baş verən hadisə və proseslər dünya bazarının formalaşmasının hansı etapını formalaşdırmışdır

- ☐ **I etap - Dünya bazarının sistemli yaranışı və ya genezisi**

- ☐ **II etap - Dünya bazarının qərarlaşdığı dövr**
 - ☐ **III - Dünya bazarının dünya iqtisadiyyatının əsas tənzimləyici amilinə cevrilməsi**
 - ☐ **VII-XVIII əsrlər**
-

198. Sual: XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəllərində baş verən hadisə və proseslər dünya bazarının formalaşmasının hansı etapını formalaşdırmışdır

- ☐ **I etap - Dünya bazarının sistemli yaranışı və ya genezisi**
 - ☐ **II etap - Dünya bazarının qərarlaşdığı dövr**
 - ☐ **III - Dünya bazarının dünya iqtisadiyyatının əsas tənzimləyici amilinə cevrilməsi**
 - ☐ **VII-XVIII əsrlər**
-

199. Sual: Dünya bazarının inkişaf genezisinin II etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aiddir 1. Sənaye inqilabının sosial-iqtisadi nəticələri 2. Manufakturadan fabrikə - iri maşınlı sənayeyə keçid 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Bazar sistemi və bazar infrastrukturunun inkişafı, kapital ixracının meydana gəlməsi;

- ☐ **1 , 2, 5**
 - ☐ **2, 3, 4**
 - ☐ **3, 4, 5**
 - ☐ **2, 4, 5**
-

200. Sual: Dünya bazarının inkişaf genezisinin II etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aid deyil 1. Sənaye inqilabının sosial-iqtisadi nəticələri 2. Manufakturadan fabrikə - iri maşınlı sənayeyə keçid 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Bazar sistemi və bazar infrastrukturunun inkişafı, kapital ixracının meydana gəlməsi;

- ☐ **1 , 2**
- ☐ **3, 4**

☐ 1, 5

☐ 2, 5

201. Sual: Dünya bazarının inkişaf genezisinin III etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aiddir 1. İnhisarizmin yaranması 2. Beynəlmilləlləşmə prosesinin ifrat dərəcədə intensivləşməsi 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Mal bazarının strukturca kardinal şəkildə dəyişməsi

☐ 1, 2, 5

☐ 2, 3, 4

☐ 3, 4, 5

☐ 2, 4, 5

202. Sual: Dünya bazarının inkişaf genezisinin III etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aid deyil 1. İnhisarizmin yaranması 2. Beynəlmilləlləşmə prosesinin ifrat dərəcədə intensivləşməsi 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Mal bazarının strukturca kardinal şəkildə dəyişməsi

☐ 1, 2

☐ 3, 4

☐ 4, 5

☐ 2, 4

203. Sual: Aşağıdakılardan hansı iqtisadçı ticarəti iqtisadi sistemi (bazar prinsipləri əsasında) formalaşdıran əsas element hesab edirdi

☐ U.Rastou

☐ O.Toffler

☐ O.Kont

☐ F.Xayek

204. Sual: Orta əsrlər Avropası üçün ticarətin sosial-iqtisadi həyata təsir istiqamətləri aşağıdakılardan hansıları əhatə edirdi 1. Manufaktura istehsalının inkişafı; 2. Feodalizmin dağılması; 3. Əmtəə-pul münasibətlərinin yayılması və natural təsərrüfat tipinin yararsızlığının ictimai şüura yeridilməsi; 4. Əhəlinin yaşayış səviyyəsinin aşağı düşməsi.

☐ 1, 2, 3

☐ 2, 3, 4

☐ 3, 4, 1

☐ 2, 3, 4

205. Sual: Orta əsrlər Avropası üçün ticarətin sosial-iqtisadi həyata təsir istiqamətləri aşağıdakılardan hansıları əhatə etmirdi 1. Manufaktura istehsalının inkişafı; 2. Feodalizmin geniş vüsət alması; 3. Əmtəə-pul münasibətlərinin yayılması və natural təsərrüfat tipinin yararsızlığının ictimai şüura yeridilməsi; 4. Əhəlinin yaşayış səviyyəsinin aşağı düşməsi.

☐ 1, 2

☐ 2, 4

☐ 3, 4

☐ 2, 5

206. Sual: İnhisarın yaranması tarixinin əsas mərhələləri aşağıdakılardan hansıdır

☐ **Bazara qədərki dövr və bazar dövrü**

☐ Bazara qədərki və informasiya iqtisadiyyatı dövr

☐ Bazar dövrü və coğrafi kəşflər dövrü

☐ Heç biri

207. Sual: İnhisarın yaranması tarixinin bazar mərhələsinin alt mərhələləri aşağıdakılardan hansıdır

☐ **Klassik və müasir inhisar dövrü**

☐ Bazara qədərki və klassik inhisar dövrü

- ☐ Bazar dövrü və coğrafi kəşflər dövrü
 - ☐ Heç biri
-

208. Sual: Klassik yanaşmaya görə inhisar neçə istiqamətdə təzahür etmişdir

- ☐ 1
 - ☐ 2
 - ☐ 3
 - ☐ 4
-

209. Sual: Klassik yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. İstehsal şəraiti üzərində inhisar 3. «Özündə şey» tipli inhisar 4. Kənd təsərrüfatı məhsulları üzərində inhisar 5. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- ☐ 1, 2, 3
 - ☐ 2, 3, 4
 - ☐ 3, 4, 5
 - ☐ 2, 4, 5
-

210. Sual: Klassik yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. İstehsal şəraiti üzərində inhisar 3. «Özündə şey» tipli inhisar 4. Kənd təsərrüfatı məhsulları üzərində inhisar 5. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- ☐ 1, 2
 - ☐ 2, 3
 - ☐ 3, 4
 - ☐ 4, 5
-

211. Sual: Müasir yanaşmaya görə inhisar neçə istiqamətdə təzahür etmişdir

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

212. Sual: Müasir yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməkdədir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Təşkilati inhisar 4. Texnoloji inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

☐ 1 , 2, 3, 4

☐ 2, 3, 4, 5

☐ 3, 4, 5, 6

☐ 1, 2, 4, 5

213. Sual: Müasir yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Təşkilati inhisar 4. Texnoloji inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

☐ 1 , 6

☐ 2, 3

☐ 4, 5

☐ 2, 4

214. Sual: Qərb iqtisadçıları G.Dolan və D.Lindsey inhisarın əsasən neçə növünü fərqləndirirlər

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

215. Sual: G.Dolan və D.Lindseyə görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməkdədir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Qapalı inhisar 4. Açıq inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

☐ 1 , 2, 3

☐ **2, 3, 4**

☐ 3, 4, 5

☐ 2, 4, 5

216. Sual: G.Dolan və D.Lindseyə görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Qapalı inhisar 4. Açıq inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

☐ 1 , 2, 3

☐ 2, 3, 4

☐ **1, 4, 6**

☐ 2, 4, 5

217. Sual: İnhisarçı birliklərin əsas etibarilə neçə təşkilati-hüquqi forması mövcuddur

☐ **5**

☐ 3

☐ 6

☐ 4

218. Sual: Aşağıdakılardan hansıları inhisarçı birliklərin əsas təşkilati-hüquqi formalarına aiddir 1. Kartel 2. Sindikat 3. Trest 4. Konsern 5. TMK 6. TMB

☐ 1 , 2, 3,4

☐ 2, 3, 4, 5

☐ 3, 4, 5, 6

☐ 1, 2, 4, 5

219. Sual: Aşağıdakılardan hansıları inhisarçı birliklərin əsas təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil 1. Kartel 2. Sindikat 3. Trest 4. Konsern 5. Müəssisə 6. Səhmdar cəmiyyət

☐ 1 , 2

☐ 2, 3

☐ 5, 6

☐ 2, 4

220. Sual: Dünya iqtisadiyyatının birinci inkişaf mərhələsi hansıdır və hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

☐ **Dünya iqtisadiyyatının genezisi XVI-XIX əsrlər**

☐ Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması 1870-1913-cü illər

☐ Böyük coğrafi kəşflər mərhələsi XV-XVII əsrlər

☐ Heç biri

221. Sual: Dünya iqtisadiyyatının ikinci inkişaf mərhələsi hansıdır və hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

☐ Dünya iqtisadiyyatının genezisi XVI-XIX əsrlər

☐ **Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması 1870-1913-cü illər**

☐ Böyük coğrafi kəşflər mərhələsi XV-XVII əsrlər

☐ Heç biri

222. Sual: Fransada kapitalist münasibətlərinin genezisi hansı tarixi xranoloji dövrü əhatə etmişdir

☐ **XVI əsr XVIII əsrin sonlarına qədər**

☐ e. ə. 400 min il – 5 min il

☐ XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəlləri

☐ VII-XVIII əsrlər

223. Sual: Dünya iqtisadiyyatının üçüncü inkişaf mərhələsi hansı tarixi-xranoloji dövrü əhatə etmişdi

☐ XVI-XIX əsrlər

☐ 1870-1913-cü illər

☐ XV-XVII əsrlər

☐ **1913-1970-ci illər**

224. Sual: Bazarın kateqoriyalı anlayış kimi mahiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

☐ **Tədavül sferasında (mal, xidmət, informasiya və s.) formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur**

☐ İstehsal sferasında formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur

☐ Xidmət sferasında formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur

☐ Heç biri

225. Sual: Bazarın instrumental anlayış kimi mahiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

☐ Tədavül sferasında (mal, xidmət, informasiya və s.) formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur

☐ İstehsal sferasında formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur

☐ **Mal, xidmət, informasiya, pul, kredit, kapital üzrə alqı-satqı əməliyyatlarının aparıldığı yer**

☐ Heç biri

226. Sual: Tipologiyasına görə bazarın əsas etibarilə hansı növləri fərqləndirilmir

- ☐ Daxili və xarici bazar
- ☐ Mərkəz və əyalət bazarı
- ☐ Şəhər və kənd bazarı
- ☒ **Heç biri**

227. Sual: Aşağıdakılardan hansıları xarici bazarın alt qruplarına aid deyil 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3.Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4.Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar

- ☐ 1 , 2
- ☐ 2, 3
- ☒ **4, 5**
- ☐ 2, 4

228. Sual: Aşağıdakılardan hansıları xarici bazarın alt qruplarına aiddir 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3.Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4.Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar

- ☒ **1 , 2, 3**
- ☐ 2, 3, 4
- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 2, 4, 5

229. Sual: Aşağıdakılardan hansıları daxili bazarın alt qruplarına aid deyil 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3.Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4.Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar 6. Lokal bazar

- ☒ **1 , 2, 3**
- ☐ 2, 3, 4

☐ 4, 5, 6

☐ 2, 4, 6

230. Sual: Aşağıdakılardan hansıları daxili bazarın alt qruplarına aiddir 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3. Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4. Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar 6. Lokal bazar

☐ 1, 2, 3

☐ 2, 3, 4

☒ 4, 5, 6

☐ 2, 4, 6

231. Sual: Dünya iqtisadiyyatında keyfiyyət dəyişikliyinə baş verdiyi tarixi xronoloji dövr aşağıdakılardan hansıdır

☒ 1970-ci ildən etibarən

☐ 1990-cı ildə etibarən

☐ 2000-ci ildən sonrakı dövr

☐ Heç biri

232. Sual: Dünya iqtisadiyyatında keyfiyyət dəyişikliyinə baş verdiyi xarakterik məqam aşağıdakılardan hansıdır

☒ “İstehsal” iqtisadiyyatının “xidmət” iqtisadiyyatına keçidi dövrü

☐ “İstehsal” iqtisadiyyatının “informasiya” iqtisadiyyatına keçidi dövrü

☐ “Xidmət” iqtisadiyyatının “informasiya” iqtisadiyyatına keçidi dövrü

☐ Heç biri

233. Sual: “Xidmət” iqtisadiyyatına keçid dünya iqtisadiyyatında hansı dəyişikliklərə səbəb olmuşdur

☒ Sivil dəyərlər sistemində substansional dəyişikliklərə

- ☐ Neqativ inkişaf tendensiyalarına
 - ☐ İstehsalın dinamikasının kəskin şəkildə aşağı düşməsinə
 - ☐ Aqrar sektorun dinamikasının kəskin şəkildə aşağı düşməsi
-

234. Sual: Dünya iqtisadiyyatının birinci inkişaf mərhələsinin məzmun tutumu baxımdan hansı iki dövrə bölünür

- ☐ **1913-1938-ci illər və 1938-1991-ci illər**
 - ☐ 1950-1979-ci illər və 1980-2000-ci illər
 - ☐ 1920-1930-ci illər və 1970-1990-ci illər
 - ☐ 1940-1945-ci illər və 1990-1999-ci illər
-

235. Sual: I dünya müharibəsinin tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansına təsadüf edir

- ☐ **1914-1918-ci illər**
 - ☐ 1950-1979-ci illər
 - ☐ 1941-1945-ci illər
 - ☐ 1939-1945-ci illər
-

236. Sual: Dünya iqtisadiyyatının birinci inkişaf mərhələsində rifaha birbaşa zərbə vuran əsas nəhəng tarixi hadisələr aşağıdakılardan hansılardır 1. I dünya müharibəsi (1914-1918) 2. Dünya iqtisadi böhranı (1929-1933) 3. İsrail dövlətinin yaranması (1948) 4. II dünya müharibəsi (1939-1945) 5. Dünya sosialist sisteminin yaranması (1917-1991) 6. Rusiya Federasiyasının müstəqillik əldə etməsi (1991)

- ☐ **1 , 2, 4, 5**
 - ☐ 2, 3, 4, 5
 - ☐ 3, 4, 5, 6
 - ☐ 1, 2, 4, 6
-

237. Sual: Birinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan

hansıları aiddir 1. XX əsrin əvvəllərindən başlayaraq Almaniyanın beynəlxalq səviyyəli siyasi proseslərdən və dünya bazarlarından sıxışdırılması 2. Təmərgüzləşmiş iri kapital strukturları arasında təsir sferalarının bölgüsü üzrə yaranmış ziddiyyət və onun aradan qaldırılmasında iqtisadi metodların gücsüzlüyü 3. ABŞ dünya iqtisadi-siyasi arenada mövqeyinin güclənməsi 4. Əsas bazarların inhisarlaşması 5. İqtisadi qloballaşma tendensiyasının genişlənməsi 6. Dünya ticarətinin dinamik inkişafı

☐ 1 , 2, 4

☐ 2, 3, 4

☐ 3, 4, 5

☐ 2, 4, 6

238. Sual: Birinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. XX əsrin əvvəllərindən başlayaraq Almaniyanın beynəlxalq səviyyəli siyasi proseslərdən və dünya bazarlarından sıxışdırılması 2. Təmərgüzləşmiş iri kapital strukturları arasında təsir sferalarının bölgüsü üzrə yaranmış ziddiyyət və onun aradan qaldırılmasında iqtisadi metodların gücsüzlüyü 3. ABŞ dünya iqtisadi-siyasi arenada mövqeyinin güclənməsi 4. Əsas bazarların inhisarlaşması 5. İqtisadi qloballaşma tendensiyasının genişlənməsi 6. Dünya ticarətinin dinamik inkişafı

☐ 1 , 2, 4

☐ 2, 3, 4

☐ 3, 5, 6

☐ 2, 4, 6

239. Sual: I dünya müharibəsinin ümumi hərbi xərcləri nə qədər təşkil etmişdir

☐ **200 mlrd ABŞ dolları**

☐ 1,2 mlrd ABŞ dolları

☐ 100 mlrd ABŞ dolları

☐ 2,5 mlrd ABŞ dolları

240. Sual: I dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1. Rusiyada oktyabr çevrilişi ilə beynəlxalq səviyyədə siyasi situasiyanın gərginləşməsi 2. Əsas iqtisadi resursların kəskin şəkildə azalması 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və

coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

☒ 1, 2, 3

☐ 2, 3, 4

☐ 2, 3, 5

☐ 3, 4, 5

241. Sual: I dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Rusiyada oktyabr çevrilişi ilə beynəlxalq səviyyədə siyasi situasiyanın gərginləşməsi 2. Əsas iqtisadi resursların kəskin şəkildə azalması 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

☐ 1, 2

☐ 2, 3

☐ 3, 5

☒ 4, 5

242. Sual: “Böyük durğunluq” adlanan planetar səviyyəli iqtisadi böhranın tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansıdır

☐ 1914-1918-ci illər

☐ 1950-1979-ci illər

☒ 1929-1933-cü illər

☐ 1939-1945-ci illər

243. Sual: “Böyük durğunluq” adlanan planetar səviyyəli iqtisadi böhranın ən əsas başvermə səbəbi aşağıdakılardan hansıdır

☐ Sivil dəyərlər sistemində substansional dəyişikliklərə

☐ Ekoloji situasiyanın pisləşməsi

- ☐ Əsas iqtisadi resursların kəskin şəkildə azalması
 - ☐ **İstehsal → istehlak cütlüyündə yaranan ziddiyyətlər**
-

244. Sual: II dünya müharibəsinin tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansına təsadüf edir

- ☐ 1914-1918-ci illər
 - ☐ 1950-1979-ci illər
 - ☐ 1941-1945-ci illər
 - ☐ **1939-1945-ci illər**
-

245. Sual: İkinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. 1919-cü ildə imzalanmış Versal müqaviləsi üzrə nəzərdə tutulan şərtlərin yerinə yetirilməsi 2. Almaniyanın hərbi potensialının görünməmiş dərəcədə inkişaf etməsi 3. Almaniya, İtaliya və Yaponiyanın dünya iqtisadi düzənindən razı qalmaması 4. İqtisadi qloballaşma tendensiyasının genişlənməsi 5. Dünya ticarətinin və kapitalın miqrasiyasının dinamik inkişafı 6. Miqrasiya münasibətlərinin coğrafiyasının genişlənməsi

- ☐ 1, 2, 4
 - ☐ 2, 3, 4
 - ☐ **4, 5, 6**
 - ☐ 2, 4, 6
-

246. Sual: İkinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. 1919-cü ildə imzalanmış Versal müqaviləsi üzrə nəzərdə tutulan şərtlərin yerinə yetirilməsi 2. Almaniyanın hərbi potensialının görünməmiş dərəcədə inkişaf etməsi 3. Almaniya, İtaliya və Yaponiyanın dünya iqtisadi düzənindən razı qalmaması 4. İqtisadi qloballaşma tendensiyasının genişlənməsi 5. Dünya ticarətinin və kapitalın miqrasiyasının dinamik inkişafı 6. Miqrasiya münasibətlərinin coğrafiyasının genişlənməsi

- ☐ **1, 2, 3**
- ☐ 2, 3, 4
- ☐ 4, 5, 6

☐ 2, 3, 6

247. Sual: İkinci dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Dünya iqtisadiyyatında kəskin resurs itkiləri müşahidə olundu 2. Dünya iki antiqonist sistemə parçalandı 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

☐ 1, 2

☐ 2, 3

☐ 3, 5

☐ 4, 5

248. Sual: İkinci dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1. Dünya iqtisadiyyatında kəskin resurs itkiləri müşahidə olundu 2. Dünya iki antiqonist sistemə parçalandı 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

☐ 1, 2, 3

☐ 2, 3, 4

☐ 3, 4, 5

☐ 1, 4, 5

249. Sual: Dünya iqtisadiyyatının dördüncü inkişaf mərhələsi hansıdır və hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

☐ Dünya iqtisadiyyatının genezisi XVI-XIX əsrlər

☐ Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması 1870-1913-cü illər

☐ Böyük coğrafi kəşflər mərhələsi XV-XVII əsrlər

☐ **Xidmət iqtisadiyyatı dövrü 1970-2000-ci illər**

250. Sual: Dünya iqtisadiyyatının dördüncü inkişaf mərhələsi (xidmət iqtisadiyyatı dövrü) dövründə baş vermiş əsas hadisələr sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1.

Üçüncü elmi –texniki inqilab yaxud elmi-informasiya inqilabı 2. “İstehsal” iqtisadiyyatından “xidmət” iqtisadiyyatına keçid 3. Dünya sosializm sisteminin coğrafiyasının genişlənməsi 4. Qlobal ekoloji problemin aradan qaldırılması

☐ 1, 2

☐ 2, 3

☐ 3, 4

☐ 1, 3

251. Sual: Dünya iqtisadiyyatının dördüncü inkişaf mərhələsi (xidmət iqtisadiyyatı dövrü) dövründə baş vermiş əsas hadisələr sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. Üçüncü elmi –texniki inqilab yaxud elmi-informasiya inqilabı 2. “İstehsal” iqtisadiyyatından “xidmət” iqtisadiyyatına keçid 3. Dünya sosializm sisteminin coğrafiyasının genişlənməsi 4. Qlobal ekoloji problemin aradan qaldırılması

☐ 1, 2

☐ 2, 3

☐ 3, 4

☐ 1, 3

252. Sual: Dünya iqtisadiyyatının genezisi, qərarlaşması və inkişafı prosesində baş vermiş əsas inqilablara aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. Neolit (Aqrar) inqilabı 2. Sənaye inqilabı 3. Elmi-informasiya inqilabı 4. Sənaye inqilabı 5. Elmi-texniki inqilab

☐ 1, 2, 3

☐ 2, 3, 4

☐ 3, 4, 5

☐ 1, 3, 5

253. Sual: Dünya iqtisadiyyatının genezisi, qərarlaşması və inkişafı prosesində baş vermiş əsas inqilablara aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. Neolit (Aqrar) inqilabı 2. Sənaye inqilabı 3. Elmi-informasiya inqilabı 4. Sənaye inqilabı 5. Elmi-texniki inqilab

☐ 1, 2

☐ 3, 4

☐ 4, 5

☐ 3, 5

254. Sual: Dünya iqtisadiyyatında elmi-texniki inqilablar seriyasının sayı

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

255. Sual: Birinci elmi-texniki inqilabın tarixi xranaloji dövrü aşağıdakılardan hansı intervalı əhatə edir

☐ XVI-XIX əsrlər

☐ **XVIII əsrin sonu-XIX əsr**

☐ XV-XVII əsrlər

☐ 1913-1970-ci illər

256. Sual: İkinci elmi-texniki inqilabın tarixi xranaloji dövrü aşağıdakılardan hansı intervalı əhatə edir

☐ XVI-XIX əsrlər

☐ XVIII əsrin sonu-XIX əsr

☐ XV-XVII əsrlər

☐ **XIX əsrin sonu-XX əsrin əvvəlləri**

257. Sual: Üçüncü elmi-texniki inqilabın tarixi xranaloji dövrü aşağıdakılardan hansı intervalı əhatə edir

☐ XVI-XIX əsrlər

- ☐ XVIII əsrin sonu-XIX əsr
 - ☐ XV-XVII əsrlər
 - ☒ **XXI əsrin əvvəllərindən etibarən**
-

258. Sual: Birinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. İstehsal vasitələrinin mexanikləşdirilməsi 2. Elmi nəticələrin real sektora tətbiqinin sürətlənməsi 3. İstehsalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsi; 4. Regional iqtisadi inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. Ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- ☐ 1, 2, 3
 - ☒ **3, 4, 5**
 - ☐ 1, 4, 5
 - ☐ 2, 3, 5
-

259. Sual: Birinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. İstehsal vasitələrinin mexanikləşdirilməsi 2. Elmi nəticələrin real sektora tətbiqinin sürətlənməsi 3. İstehsalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsi; 4. Regional iqtisadi inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. Ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- ☐ 1, 2
 - ☒ **4, 5**
 - ☐ 1, 5
 - ☐ 2, 3
-

260. Sual: İkinci elmi-texniki inqilab aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunmuşdur

- ☐ Kosmik texnologiyaların tətbiqi ilə
- ☐ Rəqəmsal texnologiyanın tətbiqi ilə
- ☐ Yeni kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə
- ☒ **Axın şərtlərinin və konveyerin istifadə verilməsi ilə**

261. Sual: İkinci elmi-texniki inqilab aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunmuşdur

- ☐ Kosmik texnologiyaların tətbiqi ilə
- ☐ Rəqəmsal texnologiyanın tətbiqi ilə
- ☐ Yeni kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə
- ☒ **Axın şərtlərinin və konveyerin istifadə verilməsi ilə**

262. Sual: İkinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. İkinci elmi-texniki inqilabın sənaye deyil, elmi-texniki inqilab olması 2. Sənaye istehsalı sferasında tamamilə yeni sahələrin meydana çıxması 3. Dünya iqtisadiyyatının bir sistem kimi inkişafında önəmli rol 4. Regional iqtisadi integrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. Ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- ☒ **1, 2, 3**
- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 1, 4, 5
- ☐ 2, 3, 5

263. Sual: İkinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. İkinci elmi-texniki inqilabın sənaye deyil, elmi-texniki inqilab olması 2. Sənaye istehsalı sferasında tamamilə yeni sahələrin meydana çıxması 3. Dünya iqtisadiyyatının bir sistem kimi inkişafında önəmli rol 4. Regional iqtisadi integrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. Ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- ☒ **1, 2**
- ☒ **4, 5**
- ☐ 1, 5
- ☐ 2, 3

264. Sual: Üçüncü elmi-texniki inqilab aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunmuşdur

- ☐ Kosmik texnologiyaların tətbiqi ilə
 - ☐ Rəqəmsal texnologiyanın tətbiqi ilə
 - ☒ İctimai həyatın bütün sferalarına – siyasətə, ideologiyaya, mədəniyyətə psixologiyaya və s. təsir göstərməsi ilə
 - ☐ Axın şərtlərinin və konveyerin istifadə verilməsi ilə
-

265. Sual: Üçüncü elmi-texniki inqilab məzmun və nəticə tutumu baxımdan hansı iki dövrə bölünür

- ☐ 1913-1938-ci illər və 1960-cı ildən sonra
 - ☐ 1950-1979-ci illər və 1980-ci ildən sonra
 - ☐ 1920-1930-ci illər və 1990-cı ildən sonra
 - ☒ 1940-1960-ci illər və 1970-ci ildən sonra
-

266. Sual: “Xidmət” iqtisadiyyatının (postindustrial cəmiyyət) keyfiyyət yeniliyinin əsasında dayanan başlıca məsələ aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Aqrar sektorun dinamik inkişafı
 - ☐ Məhsul istehsalının dinamik xarakter kəsb etməsi
 - ☐ Xidmət istehsalının məhsul istehsalına münasibətdə arxa mövqeyə keçməsi
 - ☒ Xidmət istehsalının məhsul istehsalına münasibətdə arxa mövqeyə keçməsi
-

267. Sual: ABŞ-nın ÜDM-da xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- ☐ 60 %
 - ☐ 70 %
 - ☐ 40%
 - ☒ 80 %
-

268. Sual: Yaponiyanın ÜDM-də xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

☐ **67 %**

☐ 77 %

☐ 47%

☐ 87 %

269. Sual: Kanada ÜDM-də xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

☐ 60 %

☐ **70 %**

☐ 40%

☐ 80 %

270. Sual: AB-nin ÜDM-da xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

☐ **69 %**

☐ 79 %

☐ 49%

☐ 89 %

271. Sual: “Qloballaşma” termini elmi ədəbiyyata ilk dəfə kim tərəfindən gətirilmişdir.

☐ U.Rastou

☐ O.Toffler

☐ O.Kont

☐ **T.Levit**

272. Sual: Aşağıdakı tədqiqatçılardan hansı qlobalaşma ilə əlaqədar ciddi tədqiqatlar aparmışdır

- ☐ U.Rastou
- ☐ O.Toffler
- ☐ O.Kont
- ☒ **K.Ome**

273. Sual: Aşağıdakılardan hansı qlobalaşmanın mahiyyətini daha dəqiq şəkildə özündə əks etdirmişdir

- ☒ **Qlobalaşma - mədəniyyətlərarası və geosiyasi münasibətlərin xüsusi keyfiyyət halıdır**
- ☐ Qlobalaşma – tarixi proseslərin sürətlənməsidir
- ☐ Qlobalaşma – hər hansı bir regionun dinamik inkişafıdır
- ☐ Heç biri

274. Sual: Aşağıdakılardan hansı iqtisadi qlobalaşmanın mahiyyətini daha dəqiq şəkildə özündə əks etdirmişdir

- ☒ **Qlobalaşma – iqtisadi inkişafın yüksək səviyyəyə çıxmasıdır**
- ☐ Qlobalaşma – mədəniyyətlərarası dialoqun dinamik xarakter kəsb etməsidir
- ☐ Qlobalaşma – hər hansı bir regionun dinamik iqtisadi inkişafıdır
- ☐ Heç biri

275. Sual: Qlobalaşma ideyasının populyarlaşmasını şərtləndirən əsas səbəblər sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1. Elmi-informasiya inqilabı və onun nəticəsində qlobal iqtisadi məkanda baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri 2. Dünya sosializm sisteminin süqutu və Sosialist təsərrüfat tipinin bazar iqtisadiyyatı ilə əvəzlənməsi; 3. Neoliberal dəyərlər sisteminin birmənalı olaraq prioritet mövqelərə keçməsi 4. İsrail-Fələstin münaqişəsinin həll olunmaması 5. Almaniya iqtisadiyyatının dinamik inkişafı 6. Qlobal iqtisadi məkanda miqrasiya münasibətlərinin dinamikası

- ☒ **1, 2, 3**

☐ 3, 4, 5

☐ 1, 4, 5

☐ 2, 5, 6

276. Sual: Qloballaşma ideyasının populyarlaşmasını şərtləndirən əsas səbəblər sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Elmi-informasiya inqilabı və onun nəticəsində qlobal iqtisadi məkanda baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri 2. Dünya sosializm sisteminin süqutu və Sosialist təsərrüfat tipinin bazar iqtisadiyyatı ilə əvəzlənməsi 3. Neoliberal dəyərlər sisteminin birmənalı olaraq prioritet mövqelərə keçməsi 4. İsrail-Fələstin münaqişəsinin həll olunmaması 5. Almaniya iqtisadiyyatının dinamik inkişafı 6. Qlobal iqtisadi məkanda miqrasiya münasibətlərinin dinamikası

☐ 1, 2, 3

☐ 3, 4, 5

☐ 1, 4, 5

☐ 4, 5, 6

277. Sual: Qloballaşma prosesinin ilkin müqəddəm şərtlərini əsas istiqamətləri kimi aşağıdakılardan hansıları çıxış edir 1. İstehsal, elmi-texniki və texnoloji 2. Kənd təsərrüfatındakı resesiyyalar 3. İnfarmasiyon - sosiomədəni 4. Ağır sənayenin inkişafı 5. İqtisadi və siyasi 6. Yüngül sənayenin inkişafı

☐ 1, 2, 3

☐ 3, 4, 5

☐ 1, 3, 5

☐ 4, 5, 6

278. Sual: Qloballaşma prosesinin ilkin müqəddəm şərtlərini əsas istiqamətləri kimi aşağıdakılardan hansıları çıxış etmir 1. İstehsal, elmi-texniki və texnoloji 2. Kənd təsərrüfatındakı resesiyyalar 3. İnfarmasiyon - sosiomədəni 4. Ağır sənayenin inkişafı 5. İqtisadi və siyasi 6. Yüngül sənayenin inkişafı

☐ 1, 2, 3

☐ 3, 4, 5

☐ 1, 3, 5

☐ 2, 4, 6

279. Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin istehsal, elmi-texniki və texnoloji inkişaf istiqmətinə aiddir

☐ **İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid**

☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri

☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi

☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

280. Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin təşkilati inkişaf istiqmətinə aiddir

☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid

☐ **Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri**

☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi

☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

281. Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin iqtisadi inkişaf istiqmətinə aiddir

☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid

☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri

☐ **Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi**

☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

282. Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin siyasi inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
 - ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
 - ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
 - ☐ **“Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu**
-

283. Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin sosiomədəni inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ **Liberal dəyərlərin qlobal miqyaslı qərarlaşması prosesinin başlanması**
 - ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
 - ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
 - ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
-

284. Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin informasion inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ **Maliyyə və əmtəə bazarlarının birləşməsinə təmin edən qlobal şəbəkənin yaranması**
 - ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
 - ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
 - ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
-

285. Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin istehsal, elmi-texniki və texnoloji inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ **Əmtəə, xidmət və kapitalın miqrasiyası yolunda maneələri aradan qaldırmağa imkan verən yeni texnologiyaların sürətlə yayılması**
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına

çevrilmələri

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
-

286. Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin təşkilati inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- ☐ **Təsərrüfat-istehsal fəaliyyətinin təşkilinin beynəlxalq formalarının (TMK və TMB) yaranması**
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
-

287. Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin iqtisadi inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☐ **Əmtəə, xidmət, kapital və s. Bazarlarda və ümumilikdə ticarət sferasında liberal dəyərlərin qərarlaşması**
- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
-

288. Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin siyasi inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☐ **Dövlət nəzarətinin zəifləməsi, əmtəə, xidmət, kapital və insanların ölkələrarası miqrasiyasının sərbəstləşdirilməsi**
-

289. Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin sosiomədəni inkişaf

istiqmətinə aiddir

- ☐ **Milli dəyərlər sisteminin həm mövcudluq, həm də təsir imkanları baxımından zəifləməsi**
 - ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
 - ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
 - ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
-

290. Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin informasiya inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ **İşgüzar münasibətlərin, , iqtisadi və maliyyə informasiyalarının mübadiləsi prosesində istifadə edilən rabitə vasitələrinin radikal şəkildə dəyişməsi**
 - ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
 - ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
 - ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
-

291. Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə hakim mövqe (meinstim) arqumentlərinə aid deyil

- ☐ Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır
 - ☐ Bir istiqamətlidir, alternativsizdir
 - ☐ Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
 - ☐ **Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir**
-

292. Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı hakim mövqe (meinstim) arqumentlərinə aid deyil

- ☐ Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır
- ☐ **Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur**
- ☐ Bir istiqamətlidir, alternativsizdir

☐ Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır

293. Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aiddir

☒ **Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır**

☐ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur

☐ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir

☐ Alternativi var; milli identiklik

294. Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aiddir

☐ Alternativi var; milli identiklik

☒ **Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır**

☐ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur

☐ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir

295. Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aid deyil

☒ **Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır**

☐ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur

☐ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir

☐ Alternativi var; milli identiklik

296. Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aid deyil

☐ Alternativi var; milli identiklik

- ☐ **Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır**
 - ☐ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
 - ☐ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
-

297. Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aiddir

- ☐ Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır
 - ☐ **Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur**
 - ☐ Bir istiqamətlidir, alternativsizdir
 - ☐ Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
-

298. Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aiddir

- ☐ Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır
 - ☐ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
 - ☐ **Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir**
 - ☐ Alternativi var; milli identiklik
-

299. Sual: Aşağıdakılardan hansı dünya iqtisadiyyatının inkişafında V mərhələni özündə əks etdirir

- ☐ Xidmət iqtisadiyyatı
 - ☐ Aqrar iqtisadiyyat
 - ☐ Sənaye iqtisadiyyatı
 - ☐ **İnformasiya iqtisadiyyatı**
-

300. Sual: Aşağıdakılardan hansı informasiya iqtisadiyyatının əsas təzahür aspekti kimi qəbul edilə bilər

☐ **İnformasiya iqtisadiyyatı – informasiya istehsalın amili, istənilən iqtisadi sistemin fundamental resurslarından biridir**

☐ İnformasiya iqtisadiyyatı-beynəlxalq təşkilatların global müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilməsidir

☐ İnformasiya iqtisadiyyatı - kapitalin təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişidir

☐ İnformasiya iqtisadiyyatı - “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu ilə yaranmışdır
